

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500-1-2-3

Vol. LXXVIII Kaina 25c.

PENKTADIENIS — FRIDAY, VASARIS — FEBRUARY 3, 1984

Nr. 24

Nijolės Sadūnaitės prisiminimai

Kaip patekau į KGB objektyvą?

(Tėsinys)

Kamera žema su drėgnomis mūro sienomis cementiniu grindiniu į kuri pritvirtinta tuščia (be patalynės) surūdijusi geležinė lova. Įvedant man išdavė seną, purviną ir suplyšusį čiužinį. Čia pat, kameroje, grindinyje skylė tualetui, langelis užkaltas skarda, visą laiką dega elektra. Konclageriuose ir kalėjimuose maitina taip, kad iš bado nenumirtumei, — iš ryto, geležiniame dubenyje, keli šaukštai vandenyje išvirtų pigiausių kruopų košės, be jokių riebalų ir puodelis drumzlino vandens — arbatos, pietums — samtis skysto viralo „balandos“ ir vėl keli šaukštai košės, virš kurios užpila su kvapu riebalų, ar duoda gabaliuką žuvies, nuo ko kaliniai dažnai apsinuodija. Aš taip pat daug kartų buvau tuo maistu apsinuodijusi. Vakare vėl keli šaukštai košės ir arbata. Be to, diena duoda pusę kepaluko duonos, kurios, dėl blogos jos kokybės, valgyti negalėdavau. Valgyti paduoda per duryse esantį langelį „karmuška“, su kaliniais griežtai uždrausta maisto dalintojams kalbėti, šalia jų dažnai stovi kareiviai. Visi kaliniai išseki, melsvai blyškia oda aptraukti skeletai. Jie dažnai juokauja: „Išliktų tik kaulai, o mėsa vėliau atauga...“ Išvežant iš kalėjimo vėl krata ir vėl „varnas“, stotis, geležinės grotos vagone, o į mano užtvarą jau susauginęsi prigrūdavo kriminalistai, ir kelionė tęsiasi. Ma. Teko pabūti, be Pskovo, dar Jaroslavio, Gorkio, Ruzajevkos ir Potmos kalėjimuose, kur mane uždarydavo vienoje kameroje su kriminalistėmis — žmogžudėmis, vagilėmis ir pan. nelaimingomis moterimis kalinėmis.

Moterų — kalinių labai daug. Teko būti su jaunomis 15-metėmis nusikaltėlėmis — nuteisdomis už plėšikavimą ir žmogžudystes, kartu su nščiomis moterimis — kalinėmis, pagyvenusiomis ir visai senelėmis. Stebino jų visų

baisus amoralumas, visiškas praradimas gerie ir blogio supratimo, nužmogėjimas. Čia pamatai koks vargšas žmogus be Dievo ir kad visų didžiausi nusikaltėliai yra tie, kurie sistematingai, per prievartą ir nuolatos visus nuodija ateistiniu melu — visi sovietiniai valdiški bedieviai. Tie milijonai nužmogintų vargšų kalinių yra jų „auklėjimo“ vaisius.

Pagaliau mane atvežė į paskutinį Potmos kalėjimą, kur kartu su kriminalistėmis uždare didelėje kameroje. Vietoje lovų, kaip Gorkio kalėjime, miegama ant šiek tiek paaukštintų grindų — narų. Mus užpoelė blakės ir tokia jų gausybė, kad ėmėme protestuoti. Prižiūrėtojai mums pasakė, kad blakių kameroje nėra. Tada mes jų keletą sugavome ir parašė viešiniui pareiškimą, prie jo, kaip daiktinį įrodymą, pridėjome tas blakes. Po pusdienio mus pervedė į kitą kamara, kur parazitų buvo mažiau. Kalėjimo kiemelyje ir tualete drąsiai bėgiojo didelės šviesiai rudos žiurkės. (Iki tol mačiau tik pilkas žiurkės.) Po kelių dienų mus visas nuvarė prie traukinio, bet manęs į vagoną, kartu su kriminalistėmis, su kuriomis buvau kelias paras vienoje kameroje, nepriėmė. Pasakė, kad „ypatingai pavojingus valstybinius nusikaltėlius“, atseit, mane, privalo vežti atskirame užtvare su specialia sargyba. Sugrąžino mane atgal ir teko Potmoje pabūti dar kelias paras. Uždare mane vieną į dvivietę kamara. Potmos kalinių prižiūrėtojai stebėjosi, kad aš nemoku nei kelkti, nei bleivygoti: „Iš kur tokia atsiradai?“ — klausinėjo. „Kai vežtave iš lagerio į nutėrimą, būsi jau visko išmokusi...“ Dideliam jų nustebimui jų pranašavimas neišsipildė — vežant iš lagerio į nutėrimą teko su kai kuriais iš prižiūrėtojų vėl susitikti. Pagaliau patekau į paskutinį etapą.

(Bus daugiau)

Derybų vadovas gen. Rowny Chicagoje

Gen. Edward L. Rowny, vyriausias JAV nusiginklavimo derybų su sovietais Genevoje vadovas, vakar Chicagoje skaitė paskaitą Nacionalinio strategijos informacijos centro Vidurinių vakarų patariamajai tarybai, kurią kartu su kitais vietiniais prekybininkais bei profesionaliais įsteigė Antanas J. Rudis.

Amerikos delegacijai strateginių ginklų mažinimo derybose (START) gen. Rowny vadovauja jau pusantį metų, iki kol jas pėnai sovietai nutraukė, prieš tai dalyvavęs panašiose SALT derybose šešis su puse metų. Rowny nupasakojo, kad sovietai yra kieti ir kantrūs derybininkai, nelinkę eiti į kompromisus ar pasiekti greito susitarimo, jeigu tai netarnauja tikriesiems jų interesams. Jie siekia ne lygybės, o pranašumo.

Rowny, kuris yra lenkų kilmės, davė suprast, kad jam patinka atstovauti prez. Reaganui, kuris sovietų

prigimtį tiksliai įžvelgia. Prez. Carteris, priešingai, manė palenksias sovietus „geru pavyzdžiu“: jeigu amerikiečiai padarys nuolaidų, tai tuo pačiu atsilieps ir sovietai. Bet taip neišėjo, o per tokį nuolaidžiavimą tik pavojingai susilpnėjo JAV gynybinis pajėgumas.

Nemažos lėšos užsienio paramai

Washingtonas. — Prezidento Reagano biudžete 1985 metams 15,2 bil. dol. numatyti užsienio valstybėms šelpiti. Didžiausi paramos gavėjai bus Izraelis ir Egiptas. Iš viso Viduriniams Rytams skiriama 4,6 bil. dol. Europai numatyta 2 bil. dol., Azijai — 1,9 bil. dol., Afrikai — 1,6 bil., Pietų Amerikai — 1 bil. ir Centrinei Amerikai — 1,3 bil. dol.

Prezidentas prašys Kongreso padidinti šių metų lėšas užsienio paramai, nes numatyta suteikti Centrinei Amerikai dar 659 mil. dol.

— Spaustuvės darbininkų streikas sustabdė Londono Times leidimą.

Popiežius Jonas Paulius II kalbasi su prezidento Reagano pasiuntiniu William Wilson. Senato užsienio reikalų komitetas, vadovaujamas sen. Charles Percy, jau pradėjo svarstyti Wilsono

paskyrimą ambasadorium Vatikane. Diplomatinių santykių užmezgimui dar priešinasi kai kuriuos religines ir politines grupes.

Atstovų rūmai puola prezidentą

Washingtonas. — Atstovų rūmų pirmininkas Thomas O'Neill paskelbė, kad jis palaiko Walter Mondale kandidatūrą į prezidento vietą. Jis pareiškė darysias ką gali, kad Mondale taptų prezidentu, nes jis turįs patyrimą, politinę nuovoką ir gerą charakterį bei visų amerikiečių prezidentu.

Iš 164 Atstovų rūmų delegatų ir demokratų nacionalinę konvenciją 76 pažadėjo remti Mondale. Neabejojama, kad Mondale ir bus demokratų kandidatas.

Atstovų rūmų demokratų priėmė rezoliuciją, kuri reikalauja ištraukti iš Libano ten laikomus marinius. Ši rezoliucija neturi įstatymo galios, tačiau išreiškia rūmų nuotaikas. Pirmininkas O'Neill pasakė, jog prezidentas padarė politinę klaidą Libane ir dabar atėjo laikas tą klaidą pataisyti. Demokratai Kongrese planuoja kovą dėl vyriausybės paskelbto biudžeto. Per ateinančius trejus metus vyriausybė planuoja sumažinti deficitą, bet neskelbia, kaip tai bus padaryta. Komentatoriai tvirtina, kad

rinkimų metais bus vengiama nepopuliarių priemonių, kaip mokesčių didinimo ar socialinių programų apkarpymų, tačiau, laimėjęs rinkimus, prezidentas Reaganas planuoja pakelti pajamų mokesčius ir numatęs dar daugiau suvaržyti lėšas socialiniams reikalams.

Baltųjų Rūmų spaudos sekretorius Larry Speakes pasmerkė Atstovų rūmų rezoliuciją, kuri esanti „politikavimas“ užsienio reikalų klausimais. Speakes pasakė neabejojantis atstovų patriotizmu, tačiau tokios rezoliucijos tik padrasina tuos, kurie priešinasi taikai Viduriniuose Rytuose. Atstovai tik parodo Sirijai ir kitiems taikos priešams, kad Amerika nėra vieninga ir prezidento išpareigojimai nieko nereiškia, pasakė sekretorius.

Pats prezidentas Reaganas trumpai pasakė korespondentams, kad jis į tą rezoliuciją nekreips dėmesio.

Ragina išeiti iš Afganistano

Bruselis. — Ryšium su sovietinės invazijos į Afganistaną ketverių metų sukaktim dešimt Europos Ekonominės Bendruomenės kraštų dar kartą paragino Sovietų Sąjungą nedelsiant atitraukti savo kariuomenę iš Afganistano. Bendruomenės kraštai pareiškė griežtai pasmerkia Afganistane dabar pastoviai vykdomus pagrindinių žmogaus teisių pažeidimus, grubius išpuolius prieš civilius gyventojus, pabrėžia, kad laisvasis pasaulis su pasigėrėjimu žvalgia į afganų tautos pastangas atstatyti savo krašto nepriklausomybę. Pareiškė taip pat primenama, kad nuo sovietinės invazijos pradžios, vienas penktadalis Afganistano gyventojų pasitraukė į užsienį. Bendruomenės kraštai ragina suaukti tarptautinę konferenciją Afganistano klausimui išspręsti.

Erdvės kelionė

Cape Canaveral. — Šiandien 7 val. ryto (Chicago laiku) erdvės orbitą pakils daugkartinio naudojimo erdvėlaivis „Challenger“. Tai bus jau ketvirta šio erdvėlaivio kelionė, 10-tasis „erdvės kelto“ skridimas.

Po aštuonių dienų erdvėje, vasario 11 d. erdvėlaivis nusileis Kennedy Erdvės Centro nusileidimo take Floridoje. Skridimo įguloje bus jau antras juodas astronautas Ronald McNair. Du igulos nariai turės „pasivaikščioti erdvėje“. Šį kartą astronautai nebus pririšti prie erdvėlaivio, kaip iki šiol būdavo, panaudod naujai pagamintas skraidančias kėdes, vairuojamas sprausminiais motorėliais. Lakūnai galės atsitolti nuo erdvėlaivio apie 300 pėdų ir vėl pasivyti skreiantį laivą.

TRUMPAI IŠ VISUR

— Maskvos KGB majoras Vladimir Katolikov penkias valandas tardė britų korespondentę Alison Smale, 28 m., kuri buvo parašiusi apie sovietų pilietį, kuris planuojąs pabėgti iš Sovietų Sąjungos. Tardyme dalyvavo ir du britų diplomatai.

— Sekretorius Shultz Venecueloje dalyvavo šalies demokratijos 25 metų sukakties minėjime, kur susitiko daug valstybių vadų. Kartu buvo inauguruotas naujas Venecuelos prezidentas Jaime Lusinchi.

— Norvegija ištrėmė penkis sovietų diplomatus, jų tarpe patarėją ir du pirmuosius sekretorius. Jie palaikė ryšius su neseniai suimtu norvegų šnipu Arne Treholt.

— Kinija paskelbė, kad su Olandija susitarta baigti nesuderintus, diplomatiniai santykiai pilnai atgaivinti. Olandija pranešė, kad ji nutarė neparduoti ginklų Taivaniui. Kinija tai pavadino protingu sprendimu.

— Libano vyriausybė apeliavo į visas politines, religines grupes sustabdyti kovas. Družų vadas Jumblatt pareiškė, kad su krikščionių falangistų grupe jokių derybų nebus. Beirute vėl zuvo du Libano kareiviai. Daug musulmonų kareivių, gavę Amerikos ginklus ir uniformas, dezertyruoja ir įsijungia į musulmonų milicijas.

— Izraelio premjeras Shamir pareiškė, kad per ateinančius penkerius metus dar 7,000 izraeliečių apsigyvens Golano aukštumose, kur bus pastatyti dar penki nauji miesteliai.

— Iš Lenkijos pagrindžio skelbiama, kad Strzelin kalėjime jau seniai badauja 13 kalinių, du esą visai silpni. Vienas kalinys streikuoja nuo lapkričio 23 d., jam gresia mirtis.

— Šių metų gale Britanijoje iš apyvartos bus išimta 600 metų tarnavusi moneta — pusė peno. Paskutinį kartą ši moneta buvo lieta 1971 m. Britanijoje pirmą kartą pasirodys metalinė vieno svaro popieriniai.

Romoje kovo 4 d. lietuvių diena

Popiežiaus Jono Pauliaus II choras, vadovaujamas Karanor ir valia visos religinės pamaldos bus celebruojamos lietuviškai. Kadangi niekas iš okupuotos Lietuvos negali į šias iškilmes atvykti, popiežius nori, kad prie šv. Petro kapo būtų atstovaujama visai Lietuvai, minint šv. Kazimiero, Lietuvos globėjo, 500 metų mirties sukaktį. Iškilmingas šv. Mišias popiežiaus aukos lotyniškai su lietuvišku skaitymais. Mišių metu aukas neš tik lietuviai. Bus galima pagiedoti ir lietuviškų giesmių. Visos pamaldos bus transliuojamos per Italijos televiziją. Tikimasi, kad šias pamaldas atvyks geras Vienos, Austrijos,

choras, vadovaujamas Karanoram. Tuo atveju pamaldos gali būti transliuojamos ir per Europos televiziją.

Pamaldų metu atvykę lietuviai kunigai galės pagelbėti popiežiui dalinti Komuniją tikintiesiems. Iš popiežiaus rankų galės priimti Komuniją lietuvių atstovai — apie 70 asmenų. Bazilikoje lietuviams bus rezervuotos vietos.

Kovo 2 ar 3 dienomis bus lietuviams audiencija pas pop. Joną Paulių II. Popiežius po sveikinimo kalbos norės asmeniškai susipažinti su audiencijos dalyviais ir su jais nusifotografuoti.

Tokios iškilmės Romoje lietuviams yra pirmos, gal ir paskutinės. Reikia raginti visus lietuvius iš laisvojo pasaulio, ypač iš Amerikos ir Kanados, šiame šv. Kazimiero iškilmingame minėjime dalyvauti, kad tikrai būtų atstovaujama visai Lietuvai.

Amerikoj svečias iš Jugoslavijos

Washingtonas. — Jugoslavijos prezidentas Mika Spiljak lankėsi pas prezidentą Reagana. Paskutinį kartą Jugoslavijos prezidentas Tito Washingtone buvo 1978 m., kai prezidentu buvo Carteris.

Prez. Spiljak pasakė prezidentui Reaganui, kad Sovietų Sąjunga mielai sutiktų grįžti prie derybų stalo, tačiau laukia gesto iš Amerikos, kuri turėtų pademonstruoti kokį „lankstumą“.

Prez. Reaganas išreiškė pritarimą Jugoslavijos nepriklausomybei, vieningumui ir neprisijungusios šalies politikai. Amerika darysianti viską padėti Jugoslavijai išieiti iš skolų užsieniams (18 bil. dol.). Ta proga Amerika pasirašė su Jugoslavija turizmo sutartį.

Kiek amerikiečiams kainuoja sveikata?

Washingtonas. — Sveikatos departamentas paskelbė platų raportą apie Amerikos sveikatos priežiūrą 1982 m. Išlaidos sveikatai kainavo amerikiečiams 322,4 bil. dol. Tai yra daugiau negu buvo sveikatos reikalams išleista 1981 m. — 255 bil. dol. Kiekvienam amerikiečiui tu išlaidų tenka 1,365 dol. per metus.

Iš sveikatai išleidžiamų pinigų 42 nuoš. tenka ligoninėms, 19 nuošimčių daktarams, 9 nuoš. senelių priežiūrai namams ir 6 nuoš. dantų gydytojams.

Raporte nurodoma, kad didelės sumos sveikatai pasiteisina, nes ilgėja žmonių gyvenimas. Vidutiniškai amerikietis gali tikėtis sulaukti 74,5 metų. Moterys vidutiniškai gyvena 78,2 m., o vyrai — 70,8 m. Juodieji amerikiečiai gyvena trumpiau nei baltieji. Sumažėjo kūdikių mirtingumas. 1982 m. mirstančių kūdikių nuošimtis buvo 11,2 nuoš. vienam tūkstančiui gimimų, kada 1980 m. mirtingumas buvo 21,4 nuoš. vienam tūkstančiui gimimų.

— Filipinų prezidentas Marcos pasirašė keturis konstitucijos pakeitimus, kuriems pritarė referendumas. Skelbiama, kad balsavime dalyvavo 45 nuoš. balsuotojų.

— Du papildomi rinkimai į Michigano legislaturą senatai lengvai laimėti respublikonų kandidatų. Senate pirmą kartą per 10 m. daugumą turės respublikonai.

Kard. J. Bernardin lankosi Belgijoje

Bruselis. — Kardinolas Joseph Bernardin, Chicagos arkivyskupas, Belgijos Louvain universitete gavo garbės daktaro laipsnį, jo pakėlimo į kardinolus metinių progą. Savo kalboje katalikų universitete kardinolas kritikavo turtingas pasaulio valstybes, kad jos nebepalia atsilikusių šalių, švaisto lėšas abejotinos vertės ginklams. Tai esąs pramonės šalių skandalas, kuris paliečia pasaulio vargšus.

Kardinolas nurodė, kad pramonės valstybės sumažino savo įnašus į Pasaulio banką, sumažino lėšas Tarptautiniam Išsivystymo fondui, tačiau smarkiai padidino lėšas gynybos reikalams.

Čilė atsisakė išduoti pulk. Rauff

Santiago. — Į Čilę atskrido Izraelio užsienio reikalų ministerijos sekretorius David Kimche, kurį priėmė Čilės užsienio reikalų ministeris Jaime del Valle. Kaip žinoma, Izraelis reikalauja, kad Čilė išduotų Izraeliui 77 metų amžiaus vokiečių Walter Rauff, kuris Hitlerio laikais buvo SS pulkininkas, aukštas nacių pareigūnas. Kaitinimuose sakoma, kad Rauff vadovavo kilnojant dujų kamero gamybai. Tose kameroose naciai nužudė 100,000 savo kalinių, daugiausia žydų.

Čilės ministeris paaiškino Izraelio pareigūnui, kad Rauffo byla buvo užbaigta 1963 m., kada jį išduoti reikalavo Vakarų Vokietija. Aukščiausiasis teismas tada atsisakė jį išduoti. Vyriausybė negali lauzyti teismo sprendimo ir neplanuoja atnaujinti šios bylos.

KALENDORIUS

Vasario 3 d.: Blaziejus, Oskaras, Radvilas, Asta.
Vasario 4 d.: Gilbertas, Joanna, Vydimantas, Arvilė.

ORAS

Saulė teka 7:02, leidžiasi 5:07.

Debesuota, vėjuota, temperatūra dieną 30 l., naktį 15 l.

SPORTO APŽVALGA

VYTAS GERULAITIS ŽINOMAS IR INDONEZIJoje

"The Indonesia Times" anglų kalba Indonezijoje leidžiamo laikraščio praėjusių metų lapkričio 4 d. laidos sporto skyriuje mūsų dėmesį patraukia antraštė "Gerulaitis escapes". Straipsnis — pranešimas iš Stockholme vykusių Stockholm Open — Skandinavijos teniso čempionato rungtynių. Jame rašoma apie Vyto Gerulaičio laimėjimą prieš brazilą Marcos Hocever ir būsimas rungtynes su švedu Henrik Sudstrom. Pateikiama kiek duomenų apie Gerulaičio stovį Profesionalų teniso žaidėjų sąjungoje, kurioje jis esąs 16-tuoju. Baigiama Gerulaičio teigimu, kad jis yra pasiryžęs atsigrębti ir sugrįžti į geriausio pasaulio teniso žaidėjų dešimtuką tarpą.

Dėkojame dr. Linui Sidriui mūsų dėmesiui atsiuntusiam minimą laikraščio iškarpa. (Red.)

IŠ LIETUVOS PADANGĖS

GERIAUSI 1983 M. SPORTININKAI OK. LIETUVOJE

Ok. Lietuvoje leidžiamo "Sporto" laikraščio skaitytojai kasmet išrenka dešimtį geriausių tų metų lietuvių sportininkų. Šiame tokie rinkimai buvo jau 28-tieji. Juose dalyvavo daugiau kaip 7,5 tūkstančio skaitytojų.

1983 metų sportininkas Nr. 1 pripažinta vilnietė, 400 m barjerinio bėgimo pasaulio rekordininkė ir planetos pirmenybių sidabro medalio laimėtoja A. Ambrazenė. Antrąją vietą užima Pasaulio taurės nugalėtoja, absoliuti VIII TSRS tautų spartakiados meninės gimnastikos čempionė vilnietė D. Kutkaitė. Trečiuoju įrašytas dukart Europos plaukimo čempionas vilnietis R. Žulpa.

Ketvirtąją — Kauno "Žalgirio" krepšininkas, geriausias praėjusio Europos čempiono vėdžio puolėjas ir prizininkas A. Sabonis. Penktąją — pasaulio vicečempionas, VIII

Sov. Sąjungos spartakiados nugalėtojas vilnietis baidarininkas A. Vieta. Šeštąją — Kauno "Žalgirio" krepšinio komandos kapitonas, Sov. Sąj. ir Europos pirmenybių prizininkas V. Chomičius. Septintąją — Vilniaus "Kibirkštis" komandos krepšininkė, pasaulio ir Europos pirmenybių aukso medalio laimėtoja R. Sidlauskaitė. Aštuntąją — pasaulio biatono čempionas estafetėje kaunietis A. Šalna. Devintąją — planetos krepšinio pirmenybių nugalėtoja, Vilniaus kibirkštietė V. Beselienė. Dešimtąją — geriausias praėjusio sezono respublikos futbolininkas, Vilniaus žalgirietis V. Kasparavičius.

Ok. Lietuvos žurnalistai geriausiomis 1983 m. komandomis išrinko šias komandas: I-sios vietos pripažinti Lietuvos moterų rankinio rinktinė, VIII-joje Sov. Sąjungos spartakiadoje laimėjusiai bronzos medalį ir Kauno "Žalgirio" krepšininkams, Sov. Sąj. čempionate iškovojusiems sidabro medalį.

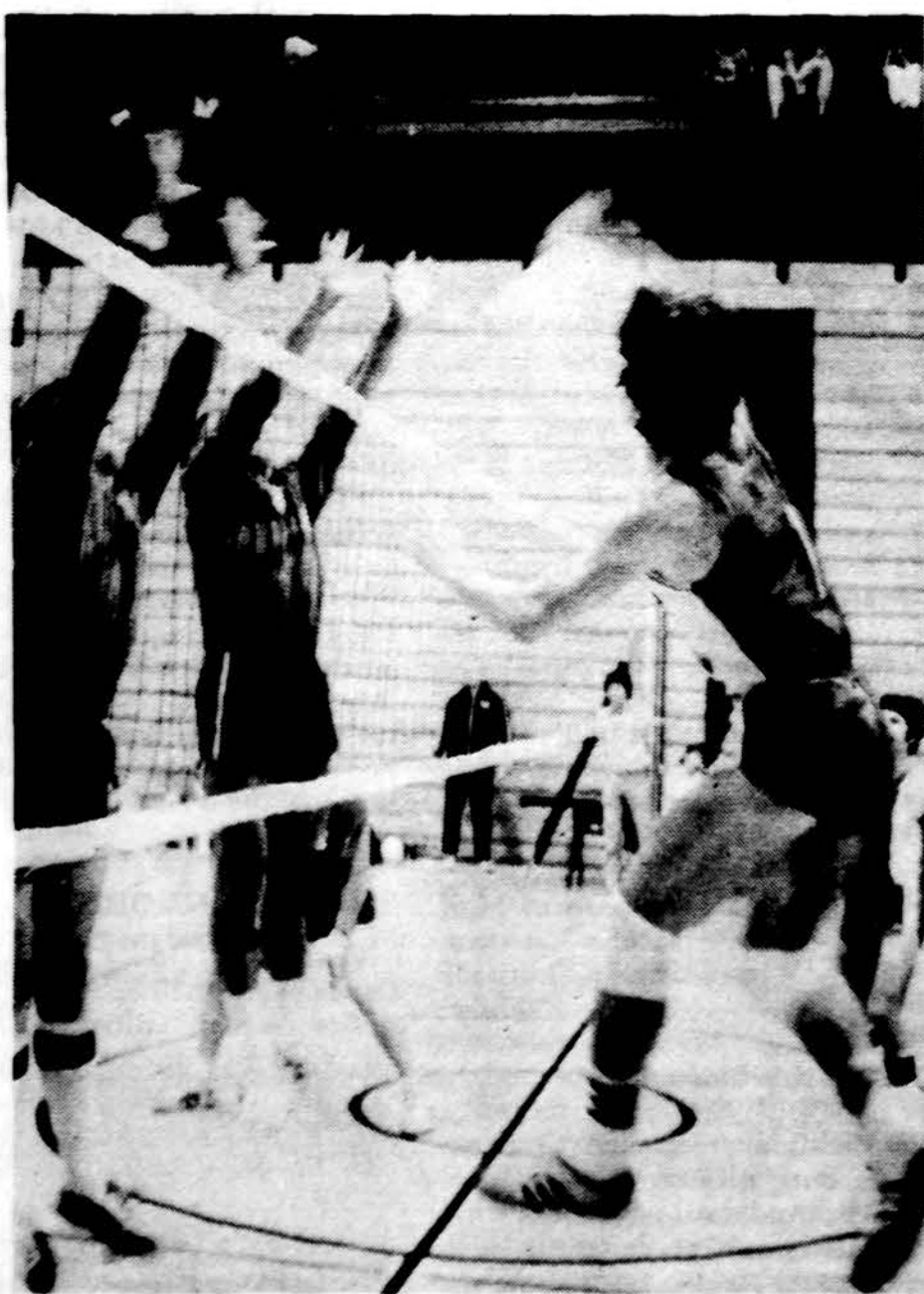
"Vakarinių naujienų" skaitytojai geriausiu 1983 m. futbolininku išrinko Vilniaus žalgirietį ir Sov. Sąj. olimpinės rinktinės žaidėją V. Kasparavičių.

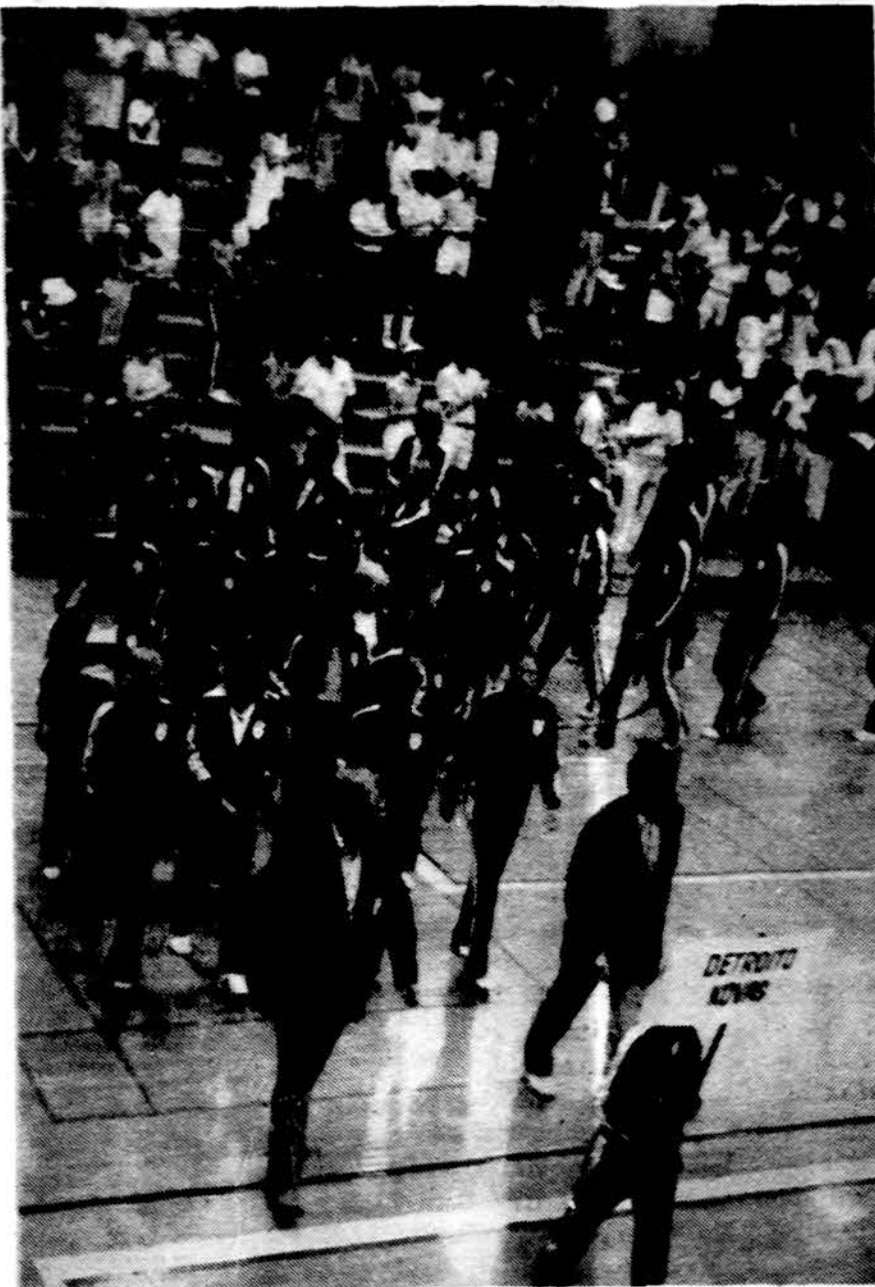
Dalia Kutkaitė

"Komjaunimo tiesos" skaitytojai rinko geriausią sportininką, ką studentų. Pirmąją pripažinta daugkartinė ir VIII-sios sov. Sąj. spartakiados čempionė gimnastė Dalia Kutkaitė.

Skautai, kad šie pirmąjais lietuviai, vės sportininkai, kės pasaulinėje sporto arenoje negali atstovauti savo tautai ir Nepriklausomai Lietuvos valstybei.

Rungtyniauja Bostono ir Chicagos „Neries“ tinklininkai.

Stasio Klimo ir Vyto Rugieniaus vedami II-ųjų PLD sporto žaidynių atidarymo parade žygiuoja Detroito „Kovo“ sportininkai. Kės. Nuotr. Juozo Orento

SACHMATAI

VARŽYBOS DĖL PASAULIO MEISTRO TITULO

Vilniuje už mėnesio vyks svarbiausios šachmatų varžybos bet kada surengtos Lietuvoje. Ten sovietai V. Smyslovas ir G. Kasparovas kovos dėl progos žaisti su pasaulio meistru A. Karpovu. Ligšiol žymiausias varžybos vyko Vilniuje 1912 m., kada tarp kitų žaidė A. Rubensteinas, A. Nimzovičius, ir A. Aliechinai. Kas tas Vasilijus Smyslovas? Jis gimė Maskvoje, 1921 m. Pasaulio meistrui A. Aliechinui mirus, FIDE surengė turnyrą 1948 m. išaiškinti naują pasaulio meistrą M. Botvinkiną laimėjo įtikinančiai, tačiau V. Smyslovas pelnė antrą vietą ir įsitvirtino stipriausiųjų ratelyje.

Po penkerių metų V. Smyslovas net pustrėčiu tašku aplenkė visus kitus pretendentes turnyre ir tapo pasaulio meistro varžovu. Nors jisai pasirodė lygus M. Botvinkinui 12-12, pasaulio meistrui pasirodė negali atstovauti savo tautai ir Nepriklausomai Lietuvos valstybei.

Šiame V. Smyslovui padeda ir laimė ir patirtis. Baigęs antru Las Palmas tarponiniame turnyre, jis pateko predendentų aštuonetan. Ketvirtfinalyje ji suporavo su Vakarų Vokietijos šachmatininku R. Hiubneriu. Varžybos užsibaigė taikiai 5-5, tad buvo surengti dar keturi žaidimai, kurie visi vis dėlto užsibaigė lygiomis. Rulėtės ratas V. Smyslovą išaiškino laimėtoju. Tačiau Londone jisai įveikė vengrą Z. Ribli pusfinalyje vien savo gausia patirtimi.

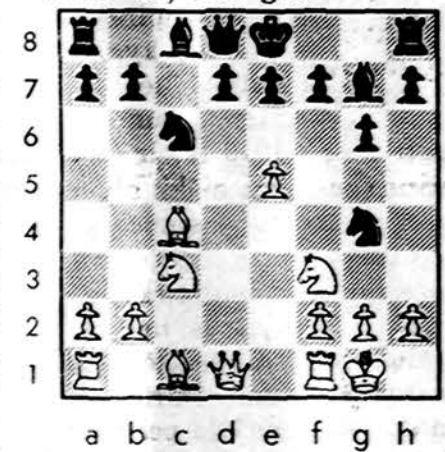
VIENA IŠ K. JAKŠTO PERGALIŲ CHICAGOJE

Stiprus Chicagos šachmatininkas Kazimieras Jakštas atsiuntė dailią partiją kartu su užrašais. Pridėtame laiškelyje rašo:

"Šią partiją žaidžiau prieš metus prieš buvusį meistrą (jis dabar turbūt ekspertas), kuris atstovavo Veterans Administration CICL. Partija gana trumpa nes „meistras“ apsnūdavo partijos atidaryme, ir vėliau nebegalėjo atsigausti. Partijos pradžioje baltieji Moros gambitu atsiliepią į siciliš-

ką gynybą. Baltieji auksoja pėstininką, kad figūras greitai išvystyti."

1. e2—e4, c7—c5
2. d2—d4, c5—d4
3. c2—c3, d4—c3
4. Žb1—c3, Žb8—c6
5. Rf1—c4, g7—g6
6. Žg1—f3, Rf8—g7
7. 0—0, Žg8—f6
8. e4—e5, Žf6—g4

a b c d e f g h

Laikina figūros auka suardo juodųjų karahaus sparną. 9. Rc4—f7, Ke8—f7 10. Žf3—g5, Kf7—g8 11. Vd1—g4, Žc6—e5 12. Vg4—d1.

Valdovės pasitraukimas grasina šachui ir b3 ir d5. Juodieji tikriausiai pražiūrėjo šachą iš d5 laukelio, nes jų sekantis ėjimas yra klaida. 12. ..h7—h6 13. Vd1—d5, e7—e6 14. Žg5—e6, Vd8—h4 15. Že6—g7, Že5—f7 16. Žg7—e8, Vh4—d8 17. Že8—d6. Juodieji turėtų jau pasiduoti. 17. Vd8—e7 18. Rc1—f4, Ve7—f6 19. Rf4—g3. Juodųjų padėtis beviltiška, nes jie negali savo likusių figūrų išlaisvinti. Juodieji pasiduoda. Andrius Kulikauskas

FUTBOLAS SVETUR

Italija

Fiat bosas milijonierius dar ir dabar neatsisako savo svajonės įjungti garsiąją Argentinos futbolo žvaigždę D. Maradona į žinomą Turino "Juventus" komandą. D. Maradona dabar žaidžia už FC Barcelona. Viso to svarbiausia priežastis, kad užsieniečiai futbolininkai žaisdami Italijoje atranda savo geriausią žaidimo formą. Vienas tokių yra prancūzas Michael Platini, kuris žaisdamas už Turino "Juventus" buvo išrinktas 1983 m. geriausiu Europos futbolo žaidėju. Atrodo, kad Italija juos paveikia pozityvesne kryptimi. Kitas pavyzdys garsus brazilas P. Falcao, kuris žaisdamas už FC Roma, tapo išrinktas trečiu ge-

riausiu pasaulyje futbolo žaidėju. Jis ypač pagarsėjo žaisdamas ne tik Brazilijoje, bet ir Italijoje.

Prancūzija

Prancūzų sporto laikraštis "L'Equipe" paskelbė valstybinių futbolininkų, žaidusių paskutini 25 metų laikotarpiu, vertinimo sąrašą. Jame pirmąją V. Vokietija su 68,5 taškais; ją seka Sov. Sąjunga su 54,5 taškais; Italija — 45; Jugoslavija — 35 ir Anglija su 30,5 taškais.

Valstybinių rinktinių populiarumo atžvilgiu 1958 — 1983 metų laikotarpyje pirmąją Anglija su 74 taškais, ją seka V. Vokietija su 70 tšk. ir Ispanija su 63 taškais.

Lenkija

Štai kokių neįprastu būdu lenkų Katowitzų komandos žaidėjai išreiškė savo nepasitenkinimą savo treneriu. Važiujant žaisti prieš kitą futbolo komandą, žaidėjai pagal eilės sąrašą sulipo į autobusą ir atsisėdo. Kai jų nemėgiamas treneris įlipo į autobusą, jie visi iš eilės atsistojo ir netarę nei žodžio, aplėdo autobusą. Treneris buvo lengva mašina nuvežtas į žaidimo vietą. Tada visi žaidėjai vėl sulipo į autobusą ir, pagal paskutinį eilės sąrašą, iš eilės visi atsisėdo. Toks atsisėdimas streikas buvo sėkmingas — treneris buvo atleistas iš pareigų...

— Pietų Amerikos individualinių kraštų futbolo pirmenybėse Argentinoje pirmąją "Velez Sarsfield"; Brazilijoje (Carioca lygoje) antrame rate pirmąją "America"; Kolumbijoje — "National Medellin"; Paragvajuje pirmąją "Sportivo Luqueno"; Meksikoje pirmąją grupęje pirmąją "America" ir t. t.

— Čilėje (kas retai pasitaiko), FA nusprendė nubausti visus Čilės rinktinės žaidėjus (išskyrus raitininką) po 1000 dolerių baudos už nekokią pasirodymą Pietų Amerikos pirmenybių rungtynėse prieš Venezuelą 0-0. To pasekoje Čilė išskrito iš tolimesnių varžybų.

— Pasaulinei futbolo organizacijai FIFA priklauso arti 150 valstybių ir jau 1982 metais net 16 naujų kraštų paprašė į ją įstoti naujais nariais. Štai dalis jų: Faroe salos (Europa), Equatoril Guinea, Vape Verde salos, Comoros, Guinea — Bissau (Afrika), Salomon salos (Okeanija), Vakarų Samoa, Maldive salos, Belize ir kt.

V. Krikštūnas

Zico — geriausias pasaulyje 1983 m. futbolo žaidėjas.

Prancūzas Michael Platini, žaidžiąs už Turino "Juventus", pripažintas geriausiu 1983 m. futbolo žaidėju Europoje.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS — 161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, Dec. 26th, and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society. Second class postage paid at Chicago, IL. Postmaster: Send address changes to Draugas 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629. Subscription Rates \$50.00 — Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. \$50.00 Foreign countries \$50.00.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesuničiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėstį, atšlymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	1/2 metų	3 mėn.
Chicago ir Cook County	\$50.00	\$30.00	\$20.00
Kanadoje (U. S. A. dol.)	\$50.00	\$30.00	\$20.00
Užsienyje	\$50.00	\$30.00	\$20.00
Kitur — Amerikoje	\$50.00	\$30.00	\$20.00
Savaitinis (Seštad. pried.)	\$30.00	\$19.00	

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30 — 4:00.
- Redakcija straipsnius laisvo nuožūria. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prišunčiamos gavus prašymą.

DR. ROMUALDAS POVILAITIS
DANTŲ GYDYTOJAS
Tel. 767-7575
5780 Archer Ave.
(6 blokas į vakarus nuo Cicero Ave.)
Valandos pagal susitarimą

DR. KENNETH J. YERKES
DANTŲ GYDYTOJAS
Pensilvanijos nuolaida
2436 W. Lithuanian Plaza Court
Chicago, Illinois 60629
Tel. 925-8288
Valandos pagal susitarimą

Dr. Peter T. Brazio ofisą perėmė
DR. VIJAY BAJAJ
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė vidaus ligos
2434 West 71st Street
Tel. HE 4-5849
Val: pirm. ir penkt. 12-5; antr. ir ketv. 12-6:30; šešt. tik susitarus.

DR. EDMUNDAS VIZINAS
Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbama lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. 585-7755

DR. K. G. BALUKAS
Akušerija ir moterų ligos
Ginekologinė Chirurgija
6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building). Tel. LU 5-6446
Jei neatsiliepią, skambinti 374-8004
Priima ligonius pagal susitarimą

DR. FRANCIS MAZEIKA
DANTŲ GYDYTOJAS
4600 W. 103 St. Oak Lawn
Tel. 423-8380.
Valandos pagal susitarimą.

Dr. Ant. Rudoko kabineta perėmė
DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. — GR 6-2400
Val. pagal susitarimą pirm. ir ketv. 1-4 ir 7-9 antr. ir penkt. 10-4; šeštad. 10-3 val.

DR. EDMUNDAS VIZINAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-6; antr. 12-6; penkt. 10-12; 1-6

DR. E. DECKYS
GYDYTOJAS IR CHIRURGE
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCINIS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. VILIUS MIKAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Family Medical Clinic
217 East 127 St., Lemont, Ill.
1 mylia į vakarus nuo Ateitininkų namų
Tel. 257-2265
Val. pagal susitarimą.

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

Namų 584-5277
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINIS LIGOS — CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. — 582-0221
DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKŠA
VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd.
Valandos pagal susitarimą

Tel. 282-4422
DR. ROMAS PETKUS
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Chicago Eye Institute
4200 N. Central Ave.
Valandos pagal susitarimą

Ofs. PO 7-6000, Rez. GA 3-7278
DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
8104 S. Roberts Road
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave
Tel. 563-0700
Valandos pagal susitarimą

6132 S. Kedzie Ave. Chicago
WA 5-2670 arba 489-4441
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGOS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "Contact lenses"
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą Uždaryta treč.

Tel. REliance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
Lietuvius gydytojas
3925 West 59th Street
Val: pirm. antr. ketv. ir penkt. nuo 12-4 val. popiet ir 8-8 val. vak. Treč. ir šešt. uždaryta

Dr. Juozo Meškauskio ofisą perėmė
T. RAMA, M.D.
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2454 West 71st Street
(71-mos ir Campbell Ave. kampas)
Tel. 434-1818 ir 476-3344
Res. 852-0889

DR. IRENA KYRAS
DANTŲ GYDYTOJA
2659 W. 59 St., Chicago
Tel. 476-2112
Valandos pagal susitarimą — Pirm., antr., treč., ketv. ir šeštad.

Val: pirm., antr., ketv. ir penkt. 3 iki 7 v.p.p. Tik susitarus
DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ PŪSLES IR PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val: antr. 1-4 p.p. ir ketv. 2-5 p.p. Šešt. pagal susitarimą. Ofiso tel. 776-2880, rez. 448-5545

Tel. ofiso ir buto: OLYMPIC 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak. Išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

Ofiso tel. 434-2123, namų 448-6195
DR. V. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Pirm., antr., ketv. ir penkt. valandos pagal susitarimą

DR. IRENA KURAS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
KŪDIKIŲ IR VAIKIŲ LIGOS SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Val: Kasdien nuo 10 v. ryto iki 1 v. p.p. Ofiso tel. RE 7-1166; rezid. 239-2919

Ofs. tel. 586-3166; namų 381-3772
DR. PETRAS ŽLIUBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val: pirm., antr., ketv. ir penkt. 2-6; šeštadieniais pagal susitarimą

Kaip pasiekti jaunuosius?

JEIGU YRA VAIKAI, TURI BŪTI IR TĖVAI

Išdo deficitą jaučia ne tik valstybės, bet ir lietuviškosios organizacijos, vykdančios išsilavinimo visuomeninius bei kultūrinius uždavinius. Artėjant Vasario Šešioliktajai, tautiečiai bus ir vėl prašomi tuos jų tūstėjancius išdus papildyti kiek galima dosnesnėmis aukomis.

Šia proga norėtume užkliudyti seną klausimą — tik, nusiraminkite, ne tą, kurio iš trijų (ar ir daugiau) kepurų reiktų tas aukas sumesti, o tą, iš hienu kišenės ir kaip jas sukrapštyti.

Peržiūrėję pastarųjų kelių metų aukotojų Vasario 16-osios proga sąrašus, priėjome išvadą, jog daugiausia aukoja seniai (60 m. ar vyresni), mažiau vidurinioji karta (tarp 40 ir 60 m. amžiaus), o beveik visai ne — jaunesnioji (iki 40 m.). Bet tai jokia naujiena. Kad pagrindinė kone visų lietuviškų darbų rėmimo našta klytva ant pečių vyresniems ir kad nėra kaip jaunųjų prisiprašyti, kad jie šiek tiek didesnę tos naštos dalį prisiimtų sau, — įsisenėjęs, visiems žinomas mūsų išsilavinimo tikrovės skaudulys. Ir niekas jam išgydyti neturi gero recepto.

Neturime jo ir mes. Tik gal galėtume išbandyti kystelti tam tikrą operatyvinę mintį, paremtą niekuo kitu, kaip „senamadiška“ tėvų įtaka savo vaikams, kuri, nepaisant „generacijų plyšio“ ir kartais pasitaikančio šeimyninio kontakto nutrūkimo ar abipusio susvetimėjimo, daugumoje atveju vis dėlto lieka stipri tarpžmogiškoji jėga.

Bet pirmą dar įsakmiau apibrėžime problemos esmę. Mūsų jaunesnioji, jau čia mokslus išėjusi ir karjerą pradėjusi karta lietuviškam reikalui pakankamai („pagal savo išgales“) neaukvoja dėl to, kad mes prie jos tinkamai neprieiname. Bet šis „tinkamai neprieiname“ susideda iš dviejų pusių. Pirmoji pusė yra ta, kad mes lyg ir nerandame sklandžios, veiksmingos kalbos jai įtikinti, kad ji pagal savo išgales aukotų. O antroji pusė yra, kad mes dažnai net nežinome, kaip tos kartos narius fiziškai pasiekti: mūsų organizacijų sąrašuose nėra daugumos jų nei pavardžių, nei adresų. O kodėl nėra? Ogi dėl to, kad tie sąrašai paprastai sudaryti iš aukotojų, spaudos pranešimų ir pan. Bet jeigu tasai jaunimas neaukvoja, neprenumeruoja ar dar kitaip lietuviškoji veikloje „neuzsiregistruoja“, tai jis ir neegzistuoja tuose pavardžių bei adresų sąrašuose, kurie mums būtina reikalingi, kad mes tą jaunimą pasiektume. Taip ir stovime prieš „užburta ratą“.

Ir štai vienas siūlymas tą užburta ratą pralaužti. Jeigu yra jaunesnioji karta, tai yra ir vyresnioji karta. Jeigu yra jauni vaikai, tai yra ir seni jų tėvai. Tie seni tėvai, kaip sakėme, lietuvišką reikalą remia iš paskutiniųjų. O norėtume, kad jį daugiau remtų ir vaikai. Bet kaip prie jų prieiti? Atsakymas aiškus: kiekvienas tėvas žino (ar bent turėtų žinoti), kuo vardu jo vaikas ir kur jis gyvena. O jeigu žino, tai jis pats ir gali prie jo prieiti. Nors mes „kolektyviškai“, kaip bendruomenė, ir nežinome, kur „dingo“ mūsų jaunimas, — atseit, neturime tokio centrinio kompiuterio, kur būtume jį urmu užregistruavę, — kiekviena vyresnioji šeima atskirai žino, kur „dingo“ josios atžalynas. Išvada plaukia savaime: kiekvieną neaukojantį jaunuolį galime pasiekti per aukojancius (ir gyvus) jo tėvus.

Juk ne tik beveik kiekvienas žymesnis mūsų veikėjas ar dosnesnis aukotojas, bet ir beveik kiekvienas padoresnis eilinis lietuvis turi vaikų, (Kunigai, vienuolės, viengungiai, bevaikiai ar vaikų anksti netekusieji tesudaro mažumą.) Ar negalėtų būti tų tėvų pareiga asmeniškai pasirūpinti, kad ir tie jų vaikai nors kartkartėmis atvertų lietuviškajam labai savo pinigines? Niekas kitas ir negali paprastai to uždavinio taip gerai atlikti, kaip tėvai.

Dažnai spaudoje skaitome, kaip išsijusę lietuvybei dirba žurnalistas Baltrušaitis, veiksnio pirmininkas Garliuskas, fondo prezidentas Kudžma, mecenatas Judickas ir daugelis kitų. Prileiskime, kad tai garsūs mūsų šulai, visuomeninio išsilavinimo ramsčiai. Taip pat sutikime, kad gerai žinome, jog jie turi ir vaikų. Ir štai — kaip skaudu būna matyti, kad tie tėvai dėl lietuviškos visur tik plūša, jos rūpečiai sielojasi, skiria jai nemigo naktis, aukoja jai ne tik laiką ir finansus, bet kartais ir sveikatą. — o apie jų vaikus nieko panašaus negirdėti, nebent tik asmeninė plotmė: tas va gavo tarnyboje paaugstinimą, antras nusipirko kondominiumą, trečias gręžia alyvą Arabijoje, ketvirtas įsigijo geresnę žmogą, penktas išrado tobulesnį prietaisą pelėms gaudyti ir t.t. ir t.t. Tokių materialiai ar profesyškai sėkmingų vaikų tėvai dažnai reiškia džiaugsmą jų pasiekimais, bet drauge lyg ir varžosi apie juos daug kalbėti, lyg ir gėdiasi fakto, kad naudos lietuvių iš jų — jokios. Ir kiek tarp mūsų yra tokių tėvų — dorų, pasišventusių, kurių vaikai, kaip jie, tėvai, patys laiko brangiausia, yra dingę!

Bet gėdintis nelabai tereikėtų, jeigu šie tėvai nusistatytų iš savo gerai įsikūrusių vaikų paprašyti dar tik vieno dalyko: kasmet bent Vasario 16-osios proga kelių jų skatikiu lietuviškam reikalui. Nebelaukiame iš tėvų, kad jie priverstų savo vaikus kurti tik lietuviškas šeimas, išmokyti anūkus lietuvių kalbos, perimti tėvų pareigas Bendruomenės valdyboje ar Ūkininkų partijoje ir, aplanai, būti tokiais pat lietuviams, kaip ir jie. Bet patvarkyti, kad vaikas bent mažą dalį (nors tik vieną procentą) savo pajamų kiekvienais metais skirtų tam ar kitam lietuviškam tikslui, — gali turbūt kiekvienas tėvas ar motina, išskyrus retokus visiškai atitolimo atvejus. Jeigu tėvai kartais sugeba nukreipti vaikų žingsnius net ir labai jautriais gyvenimo reikalais, tai kaip jie nesugebės jų įtikinti, kad padarytų tėvų širdžiai artimą dovanėlę: pagal išgales ką nors paaukotų lietuviškosios kultūros labui?

Yra tokių tėviškų prašymų (ir taip sudėtų), kad geri vaikai, nors ir „nuliutuviėje“, nuo jų tikrai neatsispiria!

Jeigu kiekvienas gyvenime jau šiek tiek prasitūmusių vaikų tėvas, patsai aukodamas Vasario Šešioliktosios vajuje, kartu asmeniškai aukos kreiptųsi ir į savo atžalyną, — ko gero ne tik padvigubintume vajuos rezultatus, užloptume mūsų organizacijų deficitus ir lygiau padalintume lietuviškosios rėmimo našta, bet visa tai atliktume be ypatingo „dingusio jaunomėnės“ gaudymo, be „pilsenių sąrašų“ sudarinėjimo, o tiesiog pačiu natūraliausiu, intymiausiu būdu — per šeimas.

m. dr.

Straipsnių seriją apie JAV biudžeto deficitus tęsime kitą savaitę, išstudijavę respublikonų ir demokratų pasiūlymus.

NUVERTĖ VYRIAUSYBĘ DĖL KYŠIAMS PINIGŲ TRŪKUMO

Nigerijoje be kyšio negalima žengti žingsnio jokioj įstaigoj

Bs. As.

Komentatoriai aiškino, kad žmonės buvę pasipiktinę buvusio min. pirm. grubiu elgesiu, nesiskaitant su krašto teismais, nei įstatymais. Dabar žvilgtelėjime, kaip šie reikalai tvarkosi naujai įkurtose Afrikos respublikose, tokioje turtingiausioje Nigerijos teritorijoje.

Kyšiai klesti ir lapoja

Detroito dienraščio „Free Press“ Afrikos korespondentas Remer Tyson neseniai praleido keletą savaičių Nigerijoje. Savo straipsnių jis atsisiuntė „The Miami Herald“ dienraščiu, kuris buvo atspausdintas sausio 8 d.

Kaip iš spaudos pranešimų visiems gali būti žinoma, Nigerijos demokratiškai išrinktas prezidentas Šehu Šagari buvo pašalintas nuo valdžios vairo kariskos juntos patvarkymu. Sukilimas ir nuvertimas įvyko tenaudojant „akosomines pirstines“. Vyriausia kariska taryba prezidento pašalinimo veiksma padėdė atlikti maj. gen. Mahommed Buhari. Mat šiame darbe Buhari jau turi asmenišką patyrimo: jau 1975 m. Buhari padėjo nušalinti iš valdžios kitą valstybės galvą, savo profesijos karį generolą Jakubą Gawan.

Šio straipsnio autorius nuomone, net kariska naujoji vyriausybė nebūsimanti pajėgi nuslopinti taip plačiai įsigalėjusį kyšininkavimą. Mat, valstybinės už žibala gaunamos pajamos smuko 50% nuo 1979 m. Ir to priežastis visiškai aiški: alyvos kainos nupigo visame pasaulyje. Nigerija, kaip svarbus pasaulio žibalo tiekėjas, turėjo pakelti žymius nuostolius. Tai logiškai reikė, kad kyšių reikalams skirtų pinigų sumos sumažėjo per pusę.

Kyšių mokėjimo tvarka

1979 dešimtmčio laikotaryje Nigerija parduodavo alyvos už maždaug 25 milijonus dolerių, daugiau negu pusė šio brangaus skysčio tekėjo į JAV tankus.

Kai naujai išrinktas prezidentas Šagari 1979 m. pirmą vyriausybės vairą, žibalo perteklius visame pasaulyje žymiai sumažino Nigerijos pajamas. Paskutiniaisiais metais iš

žibalo Nigerija tegaudavo vos 10 milijonų. Tai reiškia, kad dėl sumažėjusių už žibala gaunamų įplaukų negalima palaikyti įprastinį aukštą kyšių davimo-ėmimo lygį.

Cia paminėtinas toks pavvyzdys. Kiekvienas kontraktorius-biznierių, laimėjęs vieno milijono dolerių vertės kontraktą, turi sumokėti vyriausybės nariams tarp 30-60% kontraktų vertės „daš“ (past. Nigerijoje kyšių nevadina bribe, bet „daš“ — aut. Taigi, jeigu kontraktorius-statybininkas laimėjo vieno milijono statybos darbus, tad toks laimingasis vyriausybės nariams turi sumokėti mažiausia 300,000 daš!

Tuo ir galima paaiškinti, kad visos JAV didžiosios statybos b-vės Nigerijoje nedalyvauja jokiose statybu varžytynėse. Mat, nauji JAV įstatymai draudžia korporacijoms mokėti kyšius, kad jų pagalba būtų galima nusipirkti vieną ar kitą statybos projektą.

Tuo paaiškinama, kad Nigerijoje daugelį statybos darbų išimtinai vykdo tik Europos ar Izraelio biznierių. Žurnalistui vienas patikimas asmuo pasakojo, kad pats matęs, kai vienas Izraelio agentas atvežęs jį nuvežti toliau už miesto i

Kompozitorius kun. Bruno Markaitis įteikia poetui Bernardui Brazdžioniui savo kompozicijos paruoštą ir išleista plokštelę Los Angeles, Calif. Nuotr. Alf. Vilko

tės „nairų“ (toks ten piniginis vienetas, vertė: viena naira lygi 1,48 dol.), skirtų sumokėti už nusipirktąjį kontraktą.

Autorius teigia, kad net tokios milijoninės sumos tesančios tik „peanuts“ — žemės riešutai gausiame aukšto lygio biznierių tarpe.

Nedavęs kyšio, neišvyksi

Aukščiausiuose ir žemiausiuose vyriausybės sluoksniuose kyšiai skleidžiasi. Taip pvz. Etiopijos orinio susisiekimo b-vės lėktuvu nebuvo leista išskristi iš Lagos aerodromo pusę nakties, nes vienas keleivis — spekuliantas pažadėjo muitininkui „daš“, jeigu jį netikrins su nelegaliai iš krašto išsmugeliojama svetimma valiuta. Muitininkas laikėsi susitarimo ir laukė, kada tas biznierių atneš žadėtus pinigėlius. Bet tas sau ramiausiai sėdėjo lėktuve ir laukė skridimo. Bet kur tau. Naukškraustojo muitininko draugai pareikalavo pilotą išmesti tą keleivį iš lėktuvo ir tik tada jis galės pradėti skridimą. Na, ir ką? Biznieriui neliko nieko kito kaip sumokėti daš arba likti Nigerijos draugišką muitininkų kompanijoje.

Autorius sako, kad tame viešbutyje, kur jis buvo apsisūstęs, negalėdavęs telefonu susisiekti su užsieniu, ligi nesumokėjo „daš“. Jis taip pat negalėjęs surasti patikimo taksi vairuotojo, kuris būtų sutikęs jį nuvežti toliau už miesto i

vieną pasimatymą. Taip pat ir tokį susiradus, pakelėje jie buvo sustabdyti policijos ir, kol policijai nedavė kyšio, pastaroji neleido jiems važiuoti.

Nepopuliaros priemonės

Kai tik maj. gen. M. Buhari perėmė vyriausybės vairą, tai tuojau paskelbė šviežią programą kyšininkams ir apgavikams sutvarkyti ir krašto ūkiui atstatyti. Tačiau Nigerija, kiti tvirtina, yra bankrotavimo stadijoje. Ir lieka didelis klausimas, ar naujoji vyriausybė sugebės įgyvendinti jau Šahari vyriausybės numatytas „diržo priveržimo“ reformas. Pirmasis gana nepopuliarus žingsnis būtų piniginio vieneto naira nuvertinimas. Taip pat yra numatyta viešųjų darbų išlaidų sumažinimas bei maisto, geriamo vandens ir elektros tiekimas visiems to reikalingiems.

Kariškoji vyriausybė išlaikė pirmąjį ūkinį egzaminą: ji sumokėjo bankui 50 milijonų dol. už neseniai gautą 1.9 milijonų dolerių paskolą. Tačiau surasti pinigų kitiems atskaitomiems darbam vykdyti bus labai jau sunku.

Nukentėjo demokratija

Nigerijoje įvykdytas, nors ir be kraujo praliejimo, karinis perversmas yra stiprus smūgis demokratijai Afrikoje.

JAV vyriausybė mano, kad jos santykiai su Nigerija nepasikeis: Amerikai yra reikalinga Nigerijos alyva, o pastarajai Amerikos technologija, paskolos ir patarimai žemės ūkio pagerinimo programoms vykdyti.

Nigerijos kariškoji valdžia dar nė karto nepasisakė, kada ji mėgins perduoti valdžios vairą į pilietines rankas. Bet anksčiau ar vėliau civilinė vyriausybė vėl sugrįš į juodojo kontinento turtingiausią kraštą.

KUR AUKŠČIAUSIOS NUOMOS?

Bostone pačios aukščiausios buto nuomos, pranešė Nacionalinės nekilnojamojo turto pardavėjų sąjungos tyrinėtojai. Vidutinė nuoma už vidutinio dydžio butą (850 kv. pėdų plotu) ten siekia net 475 dol. per mėnesį. New Yorko vidutinė mėnesio nuoma — 446 dol., San Francisco — 435 dol. Pati žemiausia vidutinė nuoma nustatyta Greenville, Pietų Karolinijoje — vos 247 dol. per mėnesį. Beje, ši statistika liečia 1982 m.

TEN GIMĖ, AUGO DR. JONAS BASANAČIUS

JUOZAS RUDZEVIČIUS

19

Pirmąsias žinias apie senosios Lietuvos laikais Bartininkuose buvusias pramonės įmones J. Basanavičius galėjo girdėti žmonių pasakojimuose, bet išsamesnes informacijas apie šio kampo praeitį, kai jis rašo „Bartininkų krašto“ lapuose, surinkęs iš apylinkės bažnyčių, dvarų archyvų, inventorius knygų, kitų raštų bei atitinkamoje literatūroje. Šios įmonės, matyt, buvusios arti jo širdies, kad jas mini jau pirmuose „Autobiografijos“ puslapiuose: „Tyzenhauz laikais Bartininkuose buvo fabrikai visoki ir amatininkai: kalviai, malūnininkai, siuvėjai, kurliai, audėjai ir k.; jis (Tyzenhauzas) norėjęs čia įtaisyti miestą“.

Geležies fabriką čia įsteigė D.L.K. izdo ir Ekonomijų valdytojas kunigaikštis A. Tyzenhauzas 1768 metais. Geležies gaminiui buvo naudojama vietinė limolitinė — balų geležies rūda, susidariusi ten per tūkstentis metų iš hidrolizoteno geležies junginių, nuosėdų. Jų klodai tesiekė vieno kito centimetro storumo.

Bartininkų fabriko gaminių buvo išlikusių iki mūsų laikų. Senų sodybų prieklėčiuose galima buvo užtikti iš trikampės formos rupios geležies plokščių sulenkų primityviškų noragų ir daug rečiau iš tokios pat geležies pagamintų klounų varstų. Buvusi fabriko produkcija nežinoma. Apie tai apytikrį supratimą gali duoti dar 1883 metais prie Jūrės (Marijampolės apskr.) veikusi „geležies kalyklė“, kasmet

pagaminus apie 200 centnerių — 10 tonų ūkio pardargams, irankiams gaminti geležies. Galima manyti, kad panaši produkcija galėjusi būti ir Bartininkų geležies fabrike.

Vielų dirbtuvė prie Bartininkų geležies fabriko buvo įrengta 17 metų vėliau, 1785 m.

Lenkų okupuotos Sūduvos srityje pravestais tyrinėjimais prieita išvada, kad neblogos geležies Sūduvoje buvo pasigaminama jau apie 2—6 tū amžių. Gelumbių fabrikas įrengtas 1768 m. Čia dirbė baudžiauninkai. Jie buvę bene vieni iš pirmųjų Bartininkų valstiejių baudžiauninkų. Matyt, jie baudžiauvę ar šio fabriko darbo nemėgę — gelumbių fabriką sudėginę.

Aksomo fabrikas įrengtas tais pat metais kaip ir geležies vielų dirbtuvė, 1785 m.

A. Tyzenhauzų mirus, dėl pinigų stokos, intrigu šios įmonės sunyko. Ilgiau išilaidė vandens malūnas ir milo vėlykla. Buvusių fabriko nė pamatų nelikę. Kai kurie jų galėję būti žemiau tilto Aistos krantuose ir prieš dvaro parką esančiose dirvose. Ten visam plote ir Aistos krantuose ligi mūsų laikų buvo gausu sudaužytų plytų, mūro gabalų.

Senosios Lietuvos laikais čia pat Bartininkuose buvusios pramonės įmonės žadino, kelė J. Basanavičiaus tautinę savigarbą, davė progos Lietuvą matyti iš gerosios pusės, ją idealizuoti.

Pirmuosius „Kryžiuokų kapų“ pasakojimus Jonelis galėjo išgirsti būdamas 6—8-rių metų amžiaus. Ši legenda augančio vaiko sąmonėje jaugo riktancia paslaptimi, ilgus metus buvusia vienu ryškiausių faktorių, veikusių jo lietuviško nusiteikimo asmenybės sudarymą.

Apie 50 metų nuo girdėtų pirmųjų „kryžiuokų kapų“ pasakojimų praslinkus, dr. J. Basanavičius jau gerai susipažinęs su kryžiuočių karais ir nekrotikais apskritai, tikėjosi išsiaiškinti šių kapų paslaptį. Šia proga rašydamas apie kryžiuočius, užmiręs

savo įprastą ramų faktų dėstymo būdą, matyt, nesi-tverdamas, šiuos pranešus vadina, sakytume, „tikrais“ vardais: Kryžiuočiai „(...) mėgę labai dažnai lankytis šiame kame beplėšdami ir vislab naikindami, todėl nereikia stebėtis, jog čia žmonės dar ir šiandien atsimena tuos latrus, moka dar šį tą apie „kryžiuokų“ papasakoti ir žino dar vietomis (Kumečiuose už Stolaukėlio) „kryžiuokų kapus“ parodyti“.

Toliau, sekdamas J. Deivokaičio pasakojimų, aprašo Padvarko dvaro lankuose esamus „kryžiuokų kapus“. Toje vėjo išpuštytoje kalvoje prieš kokius 50 metų rasdavę daugybę išpuštytų kaukolių, kurias vaikai rinkdavę ir sumesdavę į ežerą. Ten pat rasdavę geležinių peiliukų ir kitų metalinių daiktų.

1909 m. po kruopščių, užtrukusių kasinėjimų J. Basanavičius rašė: „(...) man pasisekė tenai iškasti du lavonkauli galvomis į vakarus, kojomis į rytus palaidotus, ant kairosio šono gulint, burna į šiaurę. Vieno lavono ūgis buvo 1,55 m, moters skeletas labai supuvęs; kitas — nepilnas“. Nedarydamas žymesnių pastabų, taip daktaras baigia „kryžiuokų kapų“ aprašymą.

Savo laiku pravesti „kryžiuokų kapų“ archeologiniai darbai būtų galėję duoti tikslesnį atsakymą.

Prie šios apylinkės kryžiuokiškų tradicijų galima būtų priskirti ir Ozkabalų kaimo užrašytą, vadinamą „Zirgė, žirgė, tu juodberėli, kur tu padėjai mūsų brolelį? (...) Kur galva krito — rožė išdygo, kur kraujas išsko — žemtingai blizgo.“

(Bus daugiau)

NORI PAKELTI MIESTO PAJAMŲ MOKESTĮ

Clevelando miesto meras George Voinovich, norėdamas išvengti miesto deficito ir pagerinti miesto patarnavimus gyventojams bei užtikrinti geresnį saugumą, pataikinti ir švariai užlaikyti gatves, atremontuoti jaunimui žaisti aikštes bei sudaryti 5 mil. dolerių rezervą papildomiems pagerinimams, prašo gyventojų vasario 7 dienos balsavimuose leisti pakelti pusę procento pajamų mokesčio — iš 2% į 2.5%.

Šis mokesčio pakėlimas neleidžia gyventojų, gaunančių Social Security ir darboviečių pensijas ir asmenų gaunančių nedarbo ar invalidumo pašalpas. Šis mokeskis neapsunkins nei namų savininkų. Mokestį mokės visi, kurie dirba Clevelando mieste, visos įmonės, įstaigos, visi profesionalai, kaip gydytojai, advokatai ir t.t. Mokestį mokės ir visi gyvenantys priemiestuose, bet dirbantys Clevelande.

Meras ir miesto gerovės tautybų komitetas prašo antradienį, vasario 7 d. balsuoti už ISSUE 1.

"TĖVYNĖS GARSAI" NAUJOJE STOTYJE

Nuo vasario 5 d., sekmadienio, "Tėvynės garsai" savo lietuviškąją vienos valandos programą transliuos iš stiprios radijo stoties — WERE AM banga 1300 nuo 7 val. iki 8 val. ryte. Nepatogus laikas, bet "Tėvynės Garsų" vadovas, nenorėdamas nutraukti lietuviškųjų transliacijų, buvo priverstas nors laikinai pasirašyti su šia stotimi sutartį. Tikimasi nuo liepos mėn. pradėsiąsioje veikti Viešųjų transliacijų stotyje gauti geresnį laiką.

"Gyvenimo varpų" — religinė programa transliuojama kas antrą sekmadienį iš WZZP stoties FM 106.5 banga nuo 6:30 iki 7:00 v. ryte.

Transliacijos bus vasario 5 ir 19, kovo 4 ir 18.

ŠV. KAZIMIERO SUKAKTIES MINĖJIMAS ROMOJE

"Grandinėle" su 30 šokėjų, 8 asmenų orkestru ir vadovais Liudu ir Aleksandra Sagiais vasario 26 d. išvyksta Romon. Grįžta kovo 5 d. Su keliolika vykstančiųjų ekskursantų "Grandinėle" lydės taip pat Vladas ir Jadvyga Dautai. Vladas visą išvyką, iškilmes Romoje, koncertą ir kitus renginius nufilmuos garsinėje Video juostoje.

"Grandinėle" orkestro vadovė Rita Kliorienė.

VASARIO 16-JI

Lietuvos Nepriklausomybės šventė bus prisimenama šeštadienį, vasario 11 d. 6:30val. v. Lietuvos laisvės vigilija, kurią rengia Dievo Motinos šventovėje parapija, ir sekmadienį, vasario 12 d., pamaldomis abiejose lietuvių šventovėse. Dievo Motinos šventovėje giedos parapijos choras, vadovaujamas Ritos Kliorienės, o Šv. Jurgio šventovėje parapijos choras, vad. Ryto Babicko.

Minėjimas 4 val. p.p. Dievo Motinos parapijos auditorijoje. Pagrindinę kalbą pasakys žinomas veiktas, EPA regiono viršininkas Valdas Adamkus. Kalbės ir lietuvių apgyventojimo distrikto kongresmanas Dennis Eckert.

Philadelphia, Pa.

NEPAMIRŠTAMA DATA

Vasario 16 yra data, kuri veik prieš septynis dešimtmečius, pūstelėjus laisvės vėjams, sudarė galimybę mūsų tautoje išsiskleisti ilgai slėpėjusiems talentams. Nors tie vėjelai ir neilgai šiuenu, vis tiek suspėjom prisauginti nemažą skaičių mokslo žmonių, kuriems padedant suklestėjo švietimas, žemės ūkis, medicina, menas ir kitos tautos buityje svarbios šakos. Sukurtas medžiagines gerybes palikome okupantui, apsišautusiam raudona skraiste, o dvasinius lobius išsivežėm ir jais, kiek sąlygos leido, dalijomės su priaugančiomis kartomis.

Minėtai datai priartėjus, dideli ir maži lietuvių telkiniai stengiasi ją galimai prasmingiau ir iškilmingiau paminėti. Neatsilieka ir mūsų kolonija. Vidurinės kartos sumaniai ir energingai, LB-nės apylinkės valdyba vadovaujant, plačios apimties minėjimas susidės iš trijų dalių.

Minėjimo išvakarėse vasario 18 d. šeštadienį, 7:30 val. vak. klasikinės muzikos radijo stotis WFLN — FM banga 95.7 duos pusės valandos kultūrinę programą, paruoštą LB Visuomeninių reikalų tarybos nario Eduardo Meilau, apie Lietuvą. Jau septynioliktai metai iš eilės šį WFLN stoties nemokamą pusvalandį išrūpina Teresė Gečienė. Klausytojai labai prašomi parašyti stotiai padėkos laiškus šiuo adresu: WFLN, 8200 Ridge Ave., Philadelphia, Pa. 19128.

Sekmadienį 10:30 val. ryte Šv. Andriejaus bažnyčioje bus atnašaujamos iškilmingos šv. Mišios už žuvusius dėl Lietuvos laisvės, siekiančius nepriklausomo gyvenimo, kenčiančius koncentracijos lageruose dėl religinių ir žmogaus teisių. Mišių metu giedos sol. Ona Pluškonienė ir parapijos choras. Organizacijos dalyvauja su vėliavomis. Moterys prašomos pasipuošti tautiniais rūbais.

2 val. p.p. Lietuvių namų didžioje salėje, 2715 E. Allegheny Ave., bus pagrindinis minėjimas su įdomia programa. Lietuviškai pranešimą padarys LB-nės Kultūros tarybos p.m. Ingrida Bublėnė, o angliškai kalbą pasakys plačiai šio krašto spaudoje beaširškiantis žurnalistas Warren Rogers. Praėjusiais metais jis pirmas išdrįso iškelti didžiojo JAV-bių spaudoje neigiamąsias OSI įstaigos su KGB kolo-boravimo savybes, sudarant bylas tarimiesiems karo nusikalteliams. Jo straipsnis gana plačiai buvo komentuosas ir mūsų spaudoje. Reikia manyti, kad Rogers šį klausimą lies ir savo kalboje. Invokaciją sukalbės kun. Juozas Anderlonis, Šv. Jurgio parapijos klebonas.

Meninėje dalyje pirmą kartą Philadelphiajos scenoje išgirsime sol. G. Puzinauskaitę, mūsų mieste Curtis Institute of Music siekiančią magistro laipsnio dainavimo srityje. Taip pat pirmą kartą pasirodys ir vyrų sekstetas, vadovaujamas Vyto Maciūno. Programą pajavirins tautinių šokių grupės "Aušrinė" ir "Vakarinė", kurioms vadovauja Eimutis Radzius ir Kazys Razgaitis. Minėjimą praves Laima ir Vytas Bagdonavičiai, aktyvūs jaunosios kartos atstovai. Laisvinimo reikalams bus ren-

SKAUTŲ BALIUS

Skautų tėvų komitetas vasario 25 d., šeštadienį Lietuvių namuose 7 val. v. rengia tradicinį blynų balių. Bus trumpa meninė programa. Gros geras orkestras. Kaina 25 dol. porai. Visi kviečiami tą vakarą rezervuoti nuotaičiam pasilinksminimui. Pelnas skiriamas skautų veiklai paremti.

LIETUVIŲ NAMŲ AKCININKŲ SUSIRINKIMAS

Lietuvių namų akcininkų ir Lietuvių klubo narių metinis susirinkimas šaukiamas sekmadienį, kovo 11 d., 12 val. Lietuvių namuose. Bus paskelbtos metinės apyskaitos, bus renkami keturi direktoriai. Akcininkai ir balsavimo teisę turį Lietuvių Amerikos Piliiečių klubo nariai prašomi dalyvauti.

MOKEŠČIŲ LAIKOTARPIS

Artėjant įvairiems mokesčiams mokėti laikui, daugeliui sudaro rūpestį, kur surasti ge-

kamos aukos. Rengėjai tikisi, kad žmonės bus dosnūs ir šios srities darbus nuosirdžiai parems.

Mišias ta pačia intencija LB apylinkės valdyba užprašė ir kitose dvejose lietuviškose parapijose. Šv. Jurgio bažny-

LIETUVOS ATSIMINIMAI

Radio valanda jau 40 metų tarnauja New Jersey, New York ir Connecticut lietuviams!

Kas penktadienį iš WEVD Stoties New York'e nuo 10 iki 11 val. vakaro. 97.9 meg. FM. Taip pat klausykite "Music of Lithuania" programos kas sekmadienį, nuo 2:05 iki 3:00 val. popietį, iš Seton Hall Universiteto stoties, 89.5 FM. (WSOU).

Direkt. Dr. JOKŪBAS STUKAS
R 234 Sunlit Drive
Watchung, N.J. 07060
Tel. — (201) 753-5636

čioje jos bus atnašaujamos vasario 16 d. 7 val. r., o Šv. Kazimiero — vasario 12 d. taip pat 7 val. r.

ADVOKATŲ DRAUGIJA
V. BYLAITIS ir V. BRIZGYS
6606 So. Kedzie Avenue
Chicago, Ill. 60629, Tel. 778-8000

Darbo valandos:
Nuo 9 v. ryto iki 5 val. popiet. Seštadieniais pagal susitarimą.

LIGONIO KAMBARIO IRENGIMAI
Ligoninės lovos. Vežiojamos kėdės. Deguonio terapijos įrenginiai. Pagalbiniai reikmenys vonios kamb. Portatyvūs tualetai.
Virš 999 ligoninės daiktų pirktis ar išsinuomoti Medicare patvirtinti išnuomavimai. Pristatymas į namus — visame mieste.
24 val. tel. (312) 771-2000
AAMED MEDICAL
AAMED GENIE

J. & J. PHARMACY
2557 W. Lithuanian Plaza Court
Tel. — 776-4363

Vaistai, vitaminai, importuoti žvėpalai, gydomos žolės ir kt. Važiuojamos kėdės, rentalai ir kt. pirkti ar nuomoti.

Nemokamai supakuojame dovanas. Pristatymas nemokamai
David Bialka, R.Ph.

PASSBOOK SAVINGS...
The best way to save regularly!

see us for **HOME financing.**
AT OUR LOW RATES

High Interest Rates Paid on Savings
Interest Compounded Daily and Paid Quarterly

ESLC

Mutual Federal Savings and Loan

2212 WEST CERMAK ROAD • CHICAGO, ILL. 60606
Peter Kazanavskas, Pres. Tel.: 847-7747
HOURS: Mon.-Tue. 9-5, 9-4 Thur. 9-8 Sat. 9-1
SERVING CHICAGOLAND SINCE 1965

FABRICS

Announcing
Fishman's fabulous REMNANT CLEARANCE SALE! NOW THRU SUNDAY, FEBRUARY 12

MOST FABRICS ARE AT OR BELOW COST!

Sandėly turime likučių po neseniai įvykusio rudeninių ir žieminių medžiagų išpardavimo. Vilnonių medžiagų, grynų šilko Crepe de Chine, velvetėms, daug kitų! Rasite vienintelį rūšių ir nepaprastų — pas Fishman's. Mūsų Stasė Otkauskas jums maloniai padės! **Skubėkite geriausioms pasirinkimui!**

GRAŽIŲ DRABUŽIŲ PRADŽIA APSILANKIUS PAS
Fishman's Fabrics
Chicago's largest collection of Designer and Couturier Originals
1101 S. DESPLAINES ST. (640 W.) • Chicago, IL
(N. W. cor. of the Dan Ryan at Roosevelt Rd.)
922-7250
HOURS: Tues. - Sat. 9 AM-5:30 PM Sun. 9:30 AM-5 PM. Closed Mon. MasterCard and VISA welcome.

CLASSIFIED ADS

ISNUOMOJAMA — FOR RENT

ISNUOMOJAMAS 6 kambarių apšildomas butas Marquette Parke Skambinti 434-8932

MISCELLANEOUS

FASHION CARPETS

KILIMAI
Lietuvių prekyba
3304 W. 63 St. — Tel. 778-9064

Įvairių prekių pasirinkimas nebrangiai iš mūsų sandėlių.
COSMOS PARCELS EXPRESS
2601 W. 69 St., Chicago, IL 60629

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
2Tel. 925-2737
Vytautas Valantinas

A. VILIMAS MOVING

Apraustas perkraustymas
Įvairių atstumų
Tel. 376-1882 arba 376-5996

MASTER PLUMBING
Licensed, Bonded, Insured

Nauji darbai ir pataisymai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos plytelės. Karšto vandens tankai. Flood control. Užsikimšę vamzdžiai išvalomi elektra. Paliukite pavarde ir telefoną — lietuviškai.

SERAPINAS — Tel. 636-2960

VALOME KILIMUS IR BALDUS

Planuame ir vaškuojame visų rūšių grindis
BUBNYS
Tel. — KE 7-5168

MOVING

SERENAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto leidimai ir pilnas aprausta.

Priimame MASTER CHARGE ir VISA
Tel. — WA 5-9068

M. A. ŠIMKUS
INCOME TAX SERVICE
NOTARY PUBLIC

4359 S. Maplewood, tel. 254-7450
Taip pat daromi Vertimai, Giminių iškvietimai, pildomi Pilietybės prašymai ir kitokie blankai.

TELEVIZIJOS

Spalvotos ir paprastos. Radijai, Stereo ir Oro Vėsintuvai
PARDAVIMAS IR TAISYMAS

MIGLINAS TV
2346 W. 69 St., tel. 776-1486

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
ir kitus kraštus

NEDAS, 4059 Archer Avenue
Chicago, IL 60632. Tel. 927-5990

10 — 20 — 30% pigiau mokėsite už apraustų nuo ugnies ir automobilio pas mus.

FRANK ZAPOLIS
Tel. GA 4-8654
3208½ W. 95th Street

NAMŲ APSITVARKYME

Ruodiatės ką perstatyti, pakeisti, atnaujinti. Garažų. Viduje ar iš lauko namo. Rūpinatės? Visuomet čia Jums su patyrimu, už prieinamą kainą, padės, skambinant po 6-os val. vakaro.
Telef. — 476-3950

PLATINKITE "DRAUGĄ".

HELP WANTED — VYBRAI

R-Model Mack Tractor

Parduodamas su darbu. Vežiuoti iškasenai ir žvyrą. Pirkėjui galimybė dirbti žiemą ir vasarą. Kaina — 5,000 dol. Įmokėti, su finansavimu. Reikalinga nors kiek angliskai kalbėti.

Skambinti 890-3715

REAL ESTATE

LAUKYKIMĖS MARQUETTE PKE. — GERIAUSIA VIETA LIETUVIAMS.

9 butų mūrinis. Labai geros pajamos. Didelis butas savininkui. Geras investavimas.

3-jų butų mūrinis. Garažas. Nebrangus.

Didelis gražiai įrengtas bungalas. Pui-ku didelei šeimai.

ŠMAITIS REALTY
Insurance — Income Tax
2951 W. 63rd Street
Tel. 436-7878

BUTŲ NUOMAVIMAS

Draudimas — Valdymas
Namų pirkimas — Pardavimas

INCOME TAX
Notariatas — Vertimas

BELL REALTY
J. BACEVICIUS
6529 S. Kedzie Ave. — 778-2233

PASKOLA UZ ZEMESNIUS NUOSIMCIUS

67-ta ir Ridgeway — 5½ kambarių (3 mieg.-mūr. namas su dalinai įrengtu rūsiu. Soninis įvažiavimas. Virš 50,000 dol.

CENTURY 21 — CAHILL BROS.
4100 W. 63rd Street
Tel. 585-6100

ISIGYKITE DABAR

Šv. Kazimiero sukaktuvinius metus geriausiai įprasmins

Šv. Kazimiero himnas Marijai

Į lietuvių kalbą vertė
A. TYRUOLIS

32 pel., Kaina su persiuntimu \$1.50

Gaunama "DRAUGĖ".

DR. W. STOROST VYDŪNAS

SIEBEN HUNDERT JAHRE DEUTSCH - LITAUSCHER BEZIEHUNGEN

Vokiečių - Lietuvių Santykių Per Septynis Šimtmečius

Knygos pirmoji laida buvo išleista 1932 m. Tilžėje, o 1934 m. visa laida sunaikinta nacių isakymu. Niekas negalėjo geriau nušviesti mūsų brolių prūsų gyvenimo, kaip jos autorius Dr. Vydyūnas. Tam tikslui yra išleista antroji knygos laida, kuri privalo būti paskleista plačiai po pasaulį.

Knygą išleido Akademinės Skautijos Leidykla-Vydūno Jaunimo Fondas. (Vokiečių kalboje). Knyga turi 502 psl., daug spalvotų iliustracijų, du žemėlapius.

Kaina su persiuntimu \$15.50

Užsakymus siųsti:
DRAUGAS, 4545 W. 63rd St.
Chicago, IL 60629

Apsimoka skelbtis dien. DRAUGĖ, nes jis plačiausiai skaitomas lietuvių dienraštis, gi skelbtinų kainos yra visiems prieinamos.

Perskaityt "Draugą" duokite kitiems pasiskaityti.

LIETUVIAI FLORIDOJE

Juno Beach, Fla.

VASARIO 16 D. MINĖJIMAS IR METINIS SUSIRINKIMAS

LB Palm Beach county apylinkė jau devyneri metai iš eilės rengia iškilmingus Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo minėjimus.

Taip pat ir šiais metais, švenčiant 66-ją šią svarbią sukaktį, vasario 19 d., sekmadienį 12 val. (Past. ne 1 val. kaip anksčiau buvo skelbta) apylinkės valdyba kviečia visus lietuvius net iš tolimesnių vietovių rinktis į Palm Beach Gardens Holiday Inn pokylių salę, esančią prie 95-jo ir PGA kelių sankryžos. Iškilmingas minėjimas pradėdamas kun. Vyt. Pikturus paruošta invokacija. Po jos septyni Angelės Karnienės turininga paskaita. Po jos laukiama, kad kongreso narys Tom Lewis iš Floridos 12-jo distrikto tars žodį minėjimo dalyviams.

Toliau bus Floridos gubernatoriaus ir Palm Beach county administracijos Vasario 16 d. progą paskelbtos proklamacijos.

Oficialią dalį praturtins koncertu mūsų solistė O. Šalčiūnienė.

Po minėjimo bendri pietūs, kurių kaina asmeniui 12 dol. Visi minėjimo dalyviai pagėdaujantį bendruose pietuose dalyvaus iš anksto, bet ne vėliau vasario 15 d. 12 val. registruojasi ir apsimoka pietų išlaidas (toliau gyvenantieji šį dieną čekius — pay to the order of American-Lithuanian Community, Chapter of Palm Beach County) pas šiuos apylinkės valdybos narius: vicepirm. J. Mildažį tel. 305-747-5920, sekr. J. Jokubaitienę, tel. 305-848-5332 ir išd. J. Starą tel. 305-585-8638.

Minėjimui ir priešpiečiams pasibaigus kun. Vyt. Pikturina atnaušaus iškilmingas šv. Mišias St. Paul of the Cross katalikų bažnyčioje salėje 3:30 val. p. p.

LB Palm Beach county apylinkės metų veiklos ciklui užsibaigus, apylinkės valdyba š. m. kovo 10 d. šaukia metinį visų narių susirinkimą, kuris įvyks Juno Beach Metodistų parapijos mažojoje salėje. Apylinkės nariai išgirs, ką vaba nuveikė per praėjusius metus, išsirinks naują v-bą, kontrolės komisiją ir aptars veiklos darbus sekantiems metams. Visi nariai kviečiami susirinkime dalyvauti.

Miami, Fla.

GRAŽUS KONCERTAS

Toronto Lietuvių namų Dainos vienetas savo gastroles Floridoje, baigė Miami lietuvų klube sausio 8 d.

Gerai susidainavusių dainos vienetą sudaro jo vadovė Ada Juciėnė, muzikinės dalies vadovė, lyg ir jaunimo atstovė, Darija Deksnytė ir dainininkės Dargienė, Jankaitienė, Mačionienė, Simenkevičienė, Skilandžiūnienė.

Per du išėjimus dainininkės sudainavo bene penkiolika dainų ir jų dauguma parašy-

tos ir muzika sukurtą okupuotos Lietuvos rašytojų ir muzikų. Dėl jų sentimentalumo ir gero atlikimo, jos publikos mėgstamos ir palydimos ilgiais plojimais. Gražiai pasirodė su deklamacijomis Laima Mačionienė ir Ada Juciėnė su V. Alanto "Ką dūmoja okeanas" ypač paskutinioji susilaukė ilgų plojimų.

Viso koncerto meninį įvertinimą galėtų padaryti muzikai specialistai, o rašančiam šias eilutes geriausiai patiko muziko St. Gailevičiaus sukomponuota daina "Gamtoje", žodžiai Pr. Lemberto. Visos dainininkės gražiu atlikimu užsitarnavo klausytojų ilgą aplošdimentų ir rengėjoms gėlių.

IDOMŪS IR SVARBŪS PRANEŠIMAI

Lietuvių teisėms ginti komiteto narys adv. P. Žumbakis "American's for Due Process" koordinatore Rasa Razgaitienė sausio 21 d. Miami Lietuvių klube padarė labai įdomų pranešimą apie gynybą neteisimai sufabrikuotais duomenimis apkaltinamų lietuvių.

Kalbėtojai papasakojo, kad apie norimus apkaltinti asmenis pirmiausia pasirodo jiems kaltinimai okupuotos Lietuvos spaudoje ar "Gimtajame krašte" ir po to jau atsiranda byla OSI, t. y. JAV teisingumo departamento skyrių specialieji tyrimai, kurių tikslas suieškoti JAV-se gyvenančius nacių kolaborantus. Lietuvių teisėms ginti komiteto uždavins ne teisinti kaltus, jei tokių atsirastų, bet padėti apsiginti neteisėtai apkaltintiems. Čia išskyla reikalus turėti dokumentines medžiagas nušviesti Lietuvos padėčiai prieš 40 metų, nes tose bylose kaltinama ne tik atskiri asmenys, bet visa lietuvių tauta. Tokiai medžiagai surinkti reikalinga ne tik daug laiko, bet ir daug lėšų. Ypatin- gai sunki padėtis yra gynybai, nes kaltintojai, OSI pareigūnai naudoja milijonines JAV-bių lėšas, o apkaltintiems nepaskiria valdiško advokato, nes tos bylos neva civilinės, ne kriminalinės.

Abu pranešėjai papasakojo daug įdomių dalykų, bet apie tai jau daug buvo rašyta mūsų spaudoje. Dar svarbesnis jų paliestas reikalas, kad jų žiniomis panašių bylų OSI įstaigoj pabaltiečiams ir ukrainiečiams dabar yra užvesta apie 750, o jų didelė dalis gali liesti ir lietuvius. Niekas iš mūsų nežinome, kas gali būti pakviesti OSI įstaigos pareigūnų apklausinėjimui, kaip įtariamieji ar kaip liudytojai, bet mes kaip JAV-bių piliečiai, turime šio krašto pilnas teises ir galime į OSI pareigūnų kreipimasi į mus telefonu ar asmeniškai neatsakyti, visai su jais nekalbėti, bet kokiais, kad ir paprasčiausiais klausimais, apie kitus arba apie save. Jeigu gautumėt laišką iš OSI įstaigos, turite teisę į visai neatsakyti. Jeigu būtume kviečiami būti liudytojais OSI vedamoj byloj, tai mūsų ne tik teisė, bet turėtų būti ir pareiga, nieko nekalbė-

ti su kaltintojais, kol nedalyvauja oficialiame teismo apklausime abiejų šalių advokatai. Jeigu būtume apklausiami kaip įtariamieji ar kaltinamieji, turėtume pasi- naudoti konstitucine teise ir visai neatsakyti į bet kokius klausimus, kol nebūsime susitarę su tinkamu advokatu.

Po įdomių pranešimų prelegantai atsakė į visus klausimus, o klausytojai, kurių buvo apie 50, suprastami svarbų ir sunkų lietuvių teisėms ginti komiteto darbą, be jokių raginimų suaukojo jo naudai apie 400 dolerių.

ZYMIŲ MUZIKŲ KONCERTAS

Žinomi Vakarų Vokietijos muzikai Raminta Lampsatytė, pianistė ir jos vyras Mykolas Kollars, smuikininkas, yra apkeliaavę visą vakarinę Europą ir dalį Amerikos su savo koncertais, ir visur turėję geriausių atsiliepimų.

Besiruošdami šių metų gastrolėms po šiaurės Ameriką, yra įtraukę — Viliją Mozoraitytę, kuri į Vakarų Vokietiją su tėvų šeima yra persikėlusį tik 1981 m. Ji yra 21 m. amžiaus, jau okupuotoj Lietuvoj, Kaune baigusi muzikos akademią, gavusi diplomą kaip chorų vedėja ir muzikos mokytoja, ir pati turėjo palinkimą į dainavimą.

Vakarų Vokietijoje, Hamburgėje Vilija Mozoraitytė tesia dainavimo studijas, džiaugiasi Verdi ir Wagnerio operų alto rolėmis. Ji jau pernai su pasi- sekimu yra koncertavusi Chicagoj, Clevelande, Toronte.

Šios trijų žymių muzikų trupės koncertą girdėsime Miami Lietuvių klube kovo 11 d., sekmadienį, 3 val. p. p.

TAISYTIŲS KLAIIDOS

"Draugo" sausio 20 d. korespondencijoj iš Miami, Fla., apie "perrinktą klubo valdybą", vietoj Jonas Vaičekauskas turi būti: Jonas Vaičekauskis ir toliau apie Vasario 16 d. minėjimą vietoj Vytautas Semoška, turi būti Vytautas Semoška.

Mūsų Kolonijos

Paterson, N.J.

VASARIO 16-SIOS MINĖJIMAS

Lietuvos nepriklausomybės 66-rių metų sukaktuvių minėjimą Paterson, N.J., pradėsime vasario 15 d. Lietuvos vėliavą pakėlimu prie miesto rotušės (City Hall) 9 val. iš ryto. Vėliavą pakels pats miesto meras X.Graves.

Sekmadienį, vasario 19 d., bus pamaldos už Lietuvą lietuvių šv. Kazimiero parapijos bažnyčioje 10:30 val. r. Paterson, N.J., 147 Montgomery place.

Iškilmingas susirinkimas bus tuoj pat po pamaldų parapijos salėje po bažnyčia. Jokio kalbėtojo šiais metais nebus. Bus rodomos skaidrės iš Lietuvos su atitinkamais paaiškinimais, deklamacijomis ir dainomis. Šoks New Jersey tautinių šokių grupė "Liepsna".

Visi Patersono ir apylinkių lietuviai be pažiūrų skirtumo prašomi minėjime dalyvauti.

BAŽNYČIA AR ŠVENTOVĖ

POV. SKARDŽIUS

Dabar dažnai mūsų periodinėje spaudoje pastebime bandymus bažnyčia vadinti ne bažnyčia, bet šventove. Ar ši tendencija pateisintina, ar ji remtina?

Atsakymas į tokį klausimą gali būti tik neigiamas. Tiesa, noras išstumti iš mūsų kalbos svetimos kilmės žodžius yra girtinas, bet jis turi būti racionalus. Pirmieji, o taip pat ir vėlesni, mūsų kalbininkai, lietuvių rašomosios kalbos architektai, ją nuo svetimos kilmės žodžių valydami, buvo atsargūs. Jie suprato, kad svetimų kalbų žodžiai kalbą praturtina ir jų yra apstu kiekvienoje civilizuoato pasaulio kalboje. Jiems taip pat buvo aišku, kad kai kurie svetimos kilmės žodžiai yra taip giliai įleidę savo šaknis į mūsų kalbą, kad juos sunku arba visai negalima iš jos pašalinti.

Bažnyčia, slaviškos kilmės žodis, yra vienas iš tokių. Šio žodis mūsų vystymosi raidos fazėje jam tinkamo pakeitimo atrasti negalima. Jei toks pakeitimas būtų joje buvęs, bažnyčia seniai būtų išnykusi iš mūsų kalbos žodyno.

"Lietuvių kalbos vadove" kalbininkai Pranas Skardžius ir Stasys Barzdukas sako, kad bažnyčia yra maldyklė, bažnytinė organizacija, eklezija. Taigi, jei du mūsų generacijos kalbininkai, o taip pat ir jų pirmtakūnai bažnyčios nevadina šventove, tai kokiais šaltiniais remiantis dabar bažnyčia bandoma pa-

lėjimas laisvas ir nemokamas. Bus renkamos aukos Lietuvos laisvinimo reikalams pagal laisvą aukotojo apsisprendimą.

Minėjimą rengia Lietuvių Bendruomenės apylinkė ir Lietuvos Vycių 61-ji kuopa.

Rengėjai

versti šventove?

Broniaus Kviklio monumentalus leidinys "Lietuvos Bažnyčios" iškalbingai liudija, kad Lietuvoj šventovių nėra. Lietuvoj yra tik bažnyčios. Ir ačiū Dievui už jas! Jos dabar ten yra kaip švyturiai audros metu. Andai, du naršius jų sargai, — kunigai Svarinskas ir Tamkevičius, — benddami jas, prisimė naštą, kurią tik šventieji gali panešti.

Tame pačiame vadove pasakyta, kad šventovė yra šventa vieta. Tokia šventovės prasmės definicija, atrodo, yra tiksli, prisiminus, kad nepriklausomoj Lietuvoj, Kauno karo muziejaus sodelis su mūsų istorinės praeities paminklais bei jaudinančiom vėliavoms nuleidimo apeigom, buvo vadinamas mūsų tautine šventove, o Šiluvos miestelį, su stebuklingu Marijos paveikslu jo bažnyčioje, bei garsiais atlaidais, vadindavom Lietuvos religinę šventovę. Šie du pavyzdžiai iš daugelio aiškiai kalba, kad šventovė dabar mūsų kalboje nustojo būti fiziniu objektu ir pavirto mūsų vaizduotės, bei dvasinio nusiteikimo padariniu, simboliu, abstraktu, kilusiu iš ypatingos religinės, tautinės, bei istorinės svarbos.

Žiogas muzikantas

JONAS MINELGA

Elbraščiai parašyti sklandžiai, tema įvairi, mažųjų suprantama kalba. Ilustracijos dail. D. Kizlauskienės patrauklios ir puošia kiekvieną knygos puslapį, eliaštį. Tai graži dovanėlė bent kuria progą mūsų mažiesiems. Išleido JAV LB švietimo taryba. Leidimą parėmė Lietuvos Fondas. Kaina su pernešimu 5 dol. Užsakymus siųsti "Draugo" adresu.

PADĖKA

1984 m. sausio 12 d. po ilgos ir sunkios ligos mirė mūsų mylimas vyras ir tėvelis

A. + A. JUOZAS ŽEMAITIS

Dėkojame kun. Fabijonui Kireliui už velionio lankymą ligoninėje, už maldas koplyčioje ir atnašavimą šv. Mišias už jo sielą bei palydėjimą į amžiną poilsio vietą.

Nuosirdus dėkui visiems, kurie užrašė šv. Mišias už jo sielą, prisituntusiem velioniu gėlių ir pareikšusiem mums toje liūdesio valandoje užuojautą žodžiu, laiškais ar per spaudą ir visiems laidotuvių dalyvavusiem.

Dėkojame grabnešiams: Kaziu Jonynui, Vaciu Jonynui, Stasiui Neniškiui, Alfai Noreikai, Jonui Vallee, James La Rue.

Dėkojame Stasiui Neniškiui už suteiktą didelę pagalbą velionės ir mano ligos metu ir dažnai lankant velionį jo paskutinio gyvenimo metus prašivesiant jo nuotakia.

Dėkojame laidotuvių direktoriams D. Gaidui ir G. Daimid už rūpestingą ir nuosirdų patarnavimą.

Liekame liūdtintys:

Zmona ADA
Sūnus DONATAS, duktė REGINA

PADĖKA

MOSŲ MYLIMA ZMONA, MOTINA IR SESUO

A. + A.

STEFANIJA JUODIKIENĖ

mirė 1983 m. lapkričio 26 d.; palaidota Memorial Park kapinėse, St. Petersburg, Floridoje.

NUOSIRDŽIAI DEKOJAME:

Klebonui kun. V. Zakarui už aplankymą ligoninėje, maldas koplyčioje, šv. Mišias bažnyčioje, pamokslą ir palydėjimą kūno į kapines; sol. O. Armonienei už gėdijimą koplyčioje ir bažnyčioje ir muz. P. Armonui už vargonavimą;

Juozui Zvyniui už pagalbą laidotuvių metu ir gražų atsisveikinimo žodį draugų vardu koplyčioje;

Dr. J. S. Vaičiaiui, dr. C. K. Bobeliui ir kitiems gydytojams, dėjusiems didelį pastangą ligonę pagydyti ir palengvinti jos didžiulį skausmą;

Karšto nešėjams, visiems atsilankiusiems namuose, ligoninėje, koplyčioje ir bažnyčioje, aukojusiems Lietuvių ir Tautos fondams, papuošusiems koplyčią gėlėmis, palydėjusiems velionę į kapines, pareikšusiems užuojautas žodžiu, laiškais ir spaudoje, užprašiusiems šv. Mišias ir dalyvavusiems vaišėse.

Liūdtintys: VYRAS, SŪNUS, BROLIS IR SESERYS

A. + A.

Sesė LYDIA ANNUŽYS

ir tetai ONAI ANDERSON mirus,
Onai Brauklienei reiškiamo gilų užuojautą.

A. ir S. KAMARAUSKAI P. ir O. SILAI
K. ir K. KODAČIAI M. SIMKIENĖ
J. ir A. KORSAKAI E. ZUKAUSKAS
V. ir L. ŠAPENAI

Miškininkui

A. + A. HENRIKUI DAPKUI mirus,
jo žmonai JADVYGAI, dukteriai GRAŽINAI, sūnui ALGIRDUI ir jų SEIMOMS nuosirdžią užuojautą reiškia

LIETUVIŲ MIŠKININKŲ IŠEIVIJOJE
VALDYBA

A. + A. Kun. ANTANUI TREŠKAI mirus, jo seseriai dr. Stasei Riškieni ir šeimai reiškiamo nuosirdžiausią užuojautą.

ONA ir ALBINAS GARČNAI

EUDEIKIS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

4330-34 So. California Avenue

Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas — YArds 7-1741-2

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago — 476-2345

1410 So. 50th Av., Cicero — 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNOS LACKAWICZ

Laidotuvių direktoriai

2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213

11028 Southwest Hwy., Palos Hills, Illinois

Tel. — 974-4410

BIELIONAS

Laidotuvių Kopyčia

4348 So. California Avenue

Tel. — 523-3572

VASAITIS-BUTKUS

Laidotuvių Direktorai

1446 South 50 Avenue

Cicero, Illinois

Telefonas — 652-1003

LSS 65 metų sukaktuvinėje sueigoje Clevelande skautiją sveikina LB apylinkės pirm. V. Čyvas. Nuotr. V. Bacevičiaus

Lietuvos nepriklausomybės minėjimas JAV Senate bus vasario 21 d. Tuo Amerikos Lietuvių Tarybos paprašytas rūpinasi sen. Charles H. Percy, Atstovų rūmuose Lietuvos Nepriklausomybės minėjimas bus vasario 22 d. Invokaciją sukalbės vysk. Vincentas Brizgys. Šiuo minėjimu rūpinasi kongresmanas Fr. Annunzio. Amerikos Lietuvių Taryba išsiuntė laiškus visiems senatoriams ir Atstovų rūmų nariams, kviesdama į šį minėjimą įsijungti.

Už a. a. arkiv. Mečišlovą Reinį jo šimto metų gimimo sukaktyje bus šv. Mišios šį sekmadienį, vasario 5 d., 10 val. ryto Marijonų koplyčioje. Visi didžiojo visuomenininko ir kankinio mirtimi mirusio arkivyskupo sukakty šv. Mišiose prašomi prisiminti.

Kun. Antanas Zakaras, Sve. M. Marijos Gimimo parapijos klebonas, Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo sukakties minėjimas vasario 12 d. 2 val. p. p. Marijos aukšt. mokyklos salėje sukalbės invokaciją.

Dr. Leonas Kriaučiūnas pakviestas būti pirmininku muziko Stepo Sodeikos 20 metų mirties minėjimo rengimo komitete, o rašytojas Povilas Gaučys pasidalins mintimis apie muz. Stepą Sodeiką akademijos metu. Minėjimas bus kovo 11 d. 3 val. po pietų Jėzuitų koplyčioje šv. Mišiomis, kurias atnašaus kun. Jonas Borevičius, o tuoj po Mišių didžiojoje salėje akademija ir koncertas.

Laiškų lietuviams konkursas baigiasi vasario 16 dieną, tad jau laikus užbaigti straipsnius ir siųsti redakcijai. Jūs skaityti jau yra pasirodę šios vertinimo komisija: Karolis Drunga, Aleksandra Likandienė, Emilija Sakadolskienė, kun. Antanas Saulaitis ir Nijolė Užabalienė.

Mokyt. J. Placū, suredaguavimas per 1000 "Tėvynės žvaigždutės" numerio "Draugo" dienraštyje, JAV LB švietimo taryba paskyrė 500 dol. premiją. Mecenatas — kun. dr. J. Prunskis.

Pagrindinę paskaitą per Lemonto apylinkės Vasario 16 minėjimą, kuris vyks sekmadienį, vasario 12 d. 2 val. po pietų mokyklos patalpose, skaitys prof. Marija Stankus-Saulaitė, šv. Mišios bus atnašaujamos DeAndreis seminarijoje 12:45 val. po pietų. Visi apylinkės lietuviai kviečiami dalyvauti.

Antras kaimas savo 20 metų gyvavimo sukaktį atžymėti š. m. vasario 4 d. 8 val. vak., ir 5 d. 3 val. p. p. Jaunimo centre atliks specialią programą, kurioje šalia šiandieninio sąstato dalyvauja ir ankstyvesnieji šio vietoje vaidintojai suskridę iš visų pasaulio šalių. Kvietimus ir spektaklius gausite J. Vaznelio prekybos 2501 W. 71 St., telefon. 471-1424. (pr.)

NAMAMS PIRKTI PASKOLOŠ duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prienamais nuomimais. Kreipkitės į Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road — Telef. VI 7-7747. (sk.)

ARVADAS KIELA 737-1717

"Lietuvos bažnyčių" knygų autoriui, baigiančiam rašyti veikalą V-jį Vilniaus arkivyskupijos tomą, reikalingos nuotraukos šių mirusių bei žuvusių Vilniaus krašto kunigų: Teodoro Brazio, Edm. Basio, Pr. Caglio, Juozo Erciaus, St. Kakariekos, N. Raštūčio, Vinco Miškinio, Kazimiero Pukėno, Konst. Šimelio, Juozo Vaičiūno. Jeigu kas jų turėtų ir galėtų paskolinti, prašomi rašyti adresu: Br. Kviklys, 5747 So. Campbell Ave., Chicago, Ill. 60629.

Lyndon H. LaRouche, kovojąs prieš komunistų įtaką Amerikoje ir kandidatas į prezidentus, kalbės per ABC televiziją šį seštadienį, vasario 4 d., 2 val. Chicago laiku. Jis daugiausia šį kartą žada kalbėti apie ekonominius reikalus.

Chicago skautai, vadovaujami Vyr. skautininkės Danutės Eidukienės, atliks Lietuvos Nepriklausomybės minėjimo programą Jaunimo centro kavinėje vasario 16 d. 7 val. vak.

Maj. Jono Tapulionio pranešimas apie Lietuvos kariuomenės kultūrinę veiklą, dipl. teisininko Prano Šulio žodis apie Medicare, gydytojo pranešimas širdies atakos išvengimo reikalu ir kultūrinė programa Sodybos pažmonyje šį sekmadienį nuo 2 val. p. p. Visų laukia Marijos Bosienės paruoštas kugelis. Visi apsilankykite.

Antanas J. Rudis, dr. Ferdinandas V. Kaunas, Vladas Šolūnas ir Mykolas Drunga iš lietuvių dalyvavo pranešime, kurį strateginiais klausimais besidominčiųjų klubui padarė derybų su sovietais Genevoje vadovas šv. Mišiomis, kurias atnašaus kun. Jonas Borevičius, o tuoj po Mišių didžiojoje salėje akademija ir koncertas.

Lithuania 700 Years nauja laida gauta "Draugo" administracijoje. Redagavo dr. A. Gerutis. Knyga sudaryta iš įvairių straipsnių, apima Lietuvos praeitį, dabartines problemas ir kultūrinę reikalus. Ji tinka kaip dovana kitataučiams arba jaunimui, kuriam lietuviškai yra sunkiau suprasti. Tai jau šešta laida. Knyga kietais viršeliais. Kaina su persiuntimu 17.50 dol. Užsakymus siųsti "Draugo" adresu.

Prel. dr. J. Maknys, B. Bartuskas, A. Pažėra, E. Minukas, A. Burakauskas, Kazys Ulevičius, A. K. Grina, Aleksas Sadauskas, Janina Pakštas Estate, kun. Ladislaus Budreckas, J. Kuncaitis, J. Ribinskas, Č. Naujienė, Vytautas Kutkus, K. Mereckis, Petras Zigmantas, Bronius Vasega, A. Vaitiekaitis, Juozas Kojelis, Aldona Aistienė, Antanas Pastenis, Ignas Muliošis atsuntę po 5 dol. aukų. Labai ačiū.

Zalgirio šaulių kuopa, Cleveland, Ohio, per savo valdybos narį Albina Karsoką už gerą "Draugo" informaciją atsuntę 25 dol. jo paramai. Labai ačiū visiems valdybos nariams.

Woodridge, Ill., parduodamas gražiai užlaikytas "bi-level" stiliaus namas su katedros lubomis. 3 mieg., šeimos kamb., 1½ vonios. 71,900 dol. Jūra Gvidienė, Cent. 21 — Clark & Holm, tel. 963-4400, namų — 852-9617. (sk.)

Ieškoma moteris praleisti savaitę laiko rezidencijoje Riverside, Ill., savininkams išvažiuavus atostogoms. Jokių rūšies darbų nenumatoma, bet reikalinga pabendrauti su pasiliekančiais vyresnio amž. tėvais. Prašome skambinti vakarais po 7 val. telefon. 442-8297. (sk.)

Vilnius — Ryga (10 dienų) rugpjūčio 15—29 dienomis. Ekskursiją ruošia ir grupę vadovauja Marius Kieša. Tel. 737-1717. (sk.)

Dr. Irena Kuraitė, Vincas Urbonas, A. Dirks, Anicetas Grigaliūnas, Povilas Vaičekauskas, Teresė Kybartienė, Marta Babickienė, Juozas Vailokaitis, Elzbieta Katilienė, Dalia Katilūtė, Birutė Briedienė, Vytenis Statkus, E. Radzius apsilankė "Drauge" ir įsigijo naujaujų leidinių ir plokštelių.

Ona Jankevičiūtė, New York, N. Y., mūsų garbės prenumeratore, pratęsė prenumeratą už 1984 metus su 50 dol. auka dienraščio stiprinimui. O. Jankevičiūtė ir toliau laikome garbės prenumeratore, o už miilą auką labai dėkojame.

Dr. K. Vaičius, St. Petersburg Beach, Fla., Algirdas Manvydas, Milford, Mich., Ewaldas Veleckis, Orland Park, Ill., Pranas Polteraitis, St. Petersburg Beach, Fla., Fredas Paliokas, St. Petersburg, Fla., Viktorija Orentas, Laurel, Md., V. Linartas, Harbert, Mich., atsuntę po 10 dol. aukų už kalėdines korteles ir kalendorių. Labai ačiū.

Antanas Košuba, Deltona, Fla., dr. J. Skaudys, Omaha, Neb., Veronika Pleskus, St. Petersburg Beach, Fla., A. Armalis, St. Petersburg Beach, Fla., Agnė Bigelienė, Cicero, Ill., Ona Silijūnienė, Chicago, Ill., Kazys Ražauskas, gyv. Dearborn Hts., Mich., Pranė Milerienė, Norwood, Mass., įvairiomis progomis atsuntę po 10 dol. aukų. Nuoširdus ačiū.

Inž. Julius ir Birutė Linčiai, Oak Lawn, Ill., inž. K. ir E. Kriaučiūnai, Clarendon Hills, Ill., Leonas Barauskas, Melrose Park, Ill., Jonas Vyšniauskas, Baltimore, Md., Irena Šalčius, Chicago, Ill., Pranas Sidziuskas, San Jose, Cal., Vyt. Muraška, Philadelphia, Pa., K. J. Miškinis, Chicago, Ill., už kalėdines korteles ir kalendorių atsuntę po 10 dol. aukų. Labai ačiū.

Dr. A. Domanskienė, Palos Park, Ill., Aldona ir Vytautas Čepėnai, Downers Grove, Ill., Bronė Lankutis, Lansdale, Pa., Juozas Lapinskas, East Chicago, Ill., Juozas Končius, Westchester, Ill., Bronius Basilius, Long Beach, Cal., Mrs. G. Kenner, Daubury, Conn., atsuntę po 10 dol. aukų už kalėdines korteles ir kalendorių. Labai ačiū.

Rašyt. Antanas Vaičiūnaitis, Bethesda, Md., žurnal. Alf. Nakas, Birmingham, Mich., R. A. Stirbys, Philadelphia, Pa., Viktoras Memėnas, Birmingham, Mich., Sofija Plėnienė, Oak Lawn, Kazys Majauskas, Chicago, Ill., Janina Skama, Cicero, Ill., Raymond Ošlapas, Libertyville, Ill., atsuntę už kalėdines korteles ir kalendorių po 10 dol. aukų. Labai ačiū.

Dr. Ant. Marčiukaitis, gyv. Gillespie, Ill., Alfonsas Jaras, Kenosha, Wis., Sofija Parokas, Wheaton, Ill., Antanina Račiūnienė, Chicago, Ill., T. C. Mikulskis, Indianapolis, Ind., Vito ir Regina Val, Oak Brook, Ill., Česlovas Žilionis, Palos Hts., Ill., S. Krutulis, Downers Grove, Ill., V. Vaitkus, Waterbury, Conn., Rimantas Gražulis, Hazel Crest, Ill., kiekvienas atsuntę po 10 dol. auką įvairiomis progomis. Labai ačiū.

Atsuntę po 3 dol. aukų: dr. J. Genys, dr. A. Maciūnas, K. Janulis, Marija Savickas. Labai ačiū.

"Draugo" administracijos organizuojama ekskursija į Europą bus 1984 m. rugpjūčio 2-20 dienomis. Plane sutarta aplankyti Fatimą ir Lisaboną Portugalijoje, Seviliją, Toledo, Madridą ir San Sebastian Ispanijoje, Ljurdą ir Paryžių Prancūzijoje. Smulkesnės informacijos bus paskelbtos po Naujųjų metų. Ekskursijos visus techninius reikalus tvarko ir vadovauja American Travel Service Bureau, 9727 S. Western Ave., Chicago, Illinois 60643, tel. 312-338-9767. (pr.)

Vytauto Didžiojo šaulių rinktinės valdybos, garbės teismo, kontrolės komisijos ir 30 metų rinktinės sukakties minėjimui paruošti komisijos nariai. Nuotr. P. Malštos

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

VASARIO 16 GIMNAZIJAI REMTI KOMITETAS

Pasaulio Lietuvių Bendruomenė atgaivino Vasario 16-tos gimnazijai remti komitetą. Antradienį, sausio 24 dieną, maždaug 40 organizacijų atstovų susirinko Jaunimo centro kavinėje pasvarstyti vienintelės išievojimo lietuvių gimnazijos reikalo. Susirinkimą atidarė ir pradėdė Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdybos narė švietimo reikalams Birutė Jasaitienė.

"Mes čia susirinkome gyvu reikalu", kalbėjo B. Jasaitienė. "Gimnazija yra reikalinga mūsų vaikams. Ne visi lietuviai yra turtingi ir gali apmokėti savo vaikams mokslą".

Toliau sekė buvusio gimnazijos direktoriaus J. Kavaliūno pranešimas. Kavaliūnas davė trumpą gimnazijos istorijos apžvalgą ir paminėjo, kad šiuo metu vyksta berniukų bendrabučio statyba. Mokinių skaičius gimnazijoje yra labai nevienodas. 1957 metais buvo net 116, 1967 — 103, o 1977 m. — 65. 1983 metais — 64 mokiniai — tarp jų vienas iš Australijos, du iš Urugvajaus ir vienas iš Mali respublikos Afrikoje. Buvęs direktorius pasiūlydė, kad gimnazijos mokinių klausimas yra vienas iš esminių ir svarbiausių klausimų. "Kai vokiečiai pamato, kad vokiečių gimnazijoje yra mažiau negu 300 mokinių, jie uždaro tą gimnaziją. Bet Vasario 16 gimnazija dar laikosi. Šiais metais yra 60 mokinių. Labai laukiami mokiniai iš JAV ir Kanados", jis pridūrė.

J. Kavaliūnas pabrėžė, kad lietuvių kalba ir literatūra einama gimnazijoje pagal nepriklausomos Lietuvos švietimo ministerijos programas. "Tuo pačiu metu išeinamos dar 2 programos: Vokietijos švietimo ministerijos programa ir JAV arba Kanados mokslo programa. Per paskutinius 3 dešimtmečius gimnazija yra lankę net 1100 mokinių. Iš jų 115 yra gavę brandos atestatus. Iki 1960 metų Vasario 16 gimnazija išlaikė patys lietuviai. Nuo tada vokiečiai padengia tris ketvirtadalius gimnazijos išlaidų. Vokiečiai yra pasakę, kad jie rems gimnaziją, kol lietuviai

patys gimnaziją rems aukomis ir mokiniais. "Gimnazija dar laikosi", aiškino Kavaliūnas, "nors kaip ilgai — sunku pasakyti. Reikia mokinių ir mokytojų". Jis pabrėžė lietuvių aukų svarbumą ir pasiūlydė, kad, kol lietuvių aukos kyla, tai ir vokiečių parama pradeda kilti. "Jeigu nebūtų Vasario 16 gimnazijos, Vokietijos lietuviškai labai greitai susivokietėtų". Prieš baigdamas, buv. direktorius pasakė, kad lietuvių gimnazijoje Vokietijoje, kur tiksliai lietuviškai dėstoma, tebėra tiksliai 62 mokiniai.

Po Kavaliūno pranešimo buvo neseniai grįžusio iš gimnazijos Algio Sodonio įspūdžiai. Jis pasiūlydė, kad net nuykus galima geriau lietuviškai išmokyti ir pakelti Europą.

"Praeitais metais buvo labai veiklus gimnazistų būrys gimnazijoje. Mes atnaujino gimnaziją. Ten buvo ir tautinių šokių grupė, ir orkestras, ir choras, ir meninis būrelis ir ateitininkų grupė. Aš pajutau Lietuvą ten pabūdamas", jis teigė. Baigdamas Sodonis pabrėžė, kad mokinių trūkumas yra liūdnas. "Aš nesuprantu, kodėl niekas ten nevažiuoja", užbaigė A. Sodonis.

Po to buvo diskusijos ir komiteto struktūros klausimas. Birutė Jasaitienė pabrėžė, kad reikėtų koku nors būdu atgauti būrelius, kurie remtų gimnaziją. Pasaulio Lietuvių Bendruomenės narė socialiniams reikalams Danguolė Valentinaitė tarė žodį ir pabrėžė, kad Vasario 16 gimnazijos lankymas turėtų būti didelė privilegija. "Gimnazija ne pataisos namai, bet mokslo institucija".

Į naująjį komitetą buvo pasiūlyti 3 senieji atstovai: K. Laukaitis, R. Musonytė ir S. Zalatoriuūtė. Komitetui papildyti buvo pasiūlyti: K. Pabedinskas, K. Milkovaitis, S. Semėnienė ir M. Marcinienė. Susirinkusiems plojant ir pasiūlytiems protestuojant, susirinkimas pasibaigė.

Salegnoūtė Zalatoriuūtė VASARIO 16-TOS MINĖJIMAS CICERO

Cicero Altos skyrius Vasario 16-tos minėjimą pradės vasario 11 d. Tos dienos 12 val. prie

Ziburėlio Montesson mokyklės mokiniai pasirodė žaidimely Kalėdų šventės proga. Nuotr. I. Kleinaitienė

IS ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBSE — Bronė ir Pranas Zenoriai iš Chicago lankėsi Los Angeles, Calif. Jie buvo sustoję ir Phoenixe, Ariz., pas savo pažįstamus Antaną ir Juliją Kastėnus, su kuriais aplankė gražesnes Arizonos vietas.

Antanina Baranauškenė ir Stasys Matutis iš Chicago buvo atvykę pas savo seserį Sofiją Liubartienę, gyvenančią Phoenixe, Ariz. Jie žada pabūti šiltime klimate apie mėnesį laiko.

Jonas Česna (John Chestna), 73 metų amžiaus, sausio 7 d. mirė Sun City, Ariz. Buvo gimęs Bridgewater, Mass., bet paskutiniu metu dvyliką metų išgyveno Arizonoje. Liko mūliūdimė žmona Julija ir duktė Judita.

Kun. Dominikas Pocius, Kearny, N. J., lietuvių parapijos klebonas, su dviem savo asistentais išvyko į Izraelį aplankyti istorines vietas. Jį ten pavadavęs kun. Viktoras Gidžiūnas, pranciškonas, mirė sausio 30 d.

Dail. Adomo Galdiko pieštą šv. Kazimiero paveikslą, kabojusį pranciškonų vienuolyne Brooklyne, N. Y., leidžia dideliu formatu J. Kapočius Bostone. Leidėjas Liet. Kunigų Vienybė. Šio paveikslą išleidimą suorganizavo šv. Kazimiero sukakties minėjimo komitetas.

AUSTRALIOJE

A. A. Napoleonas Butkūnas, visuomenininkas, miręs perreitalais metais Melbourne, savo testamentu paliko Australijos Lietuvių fondui apie 30,000 dolerių. Be to fondui užrašė 3 akras miško, kurio vertė yra apie 7500 dol. Testamentą vykdė Jurgis Rūbas.

Australijos Liet. Bendruomenės valdyba vasarį paskelbė Bendruomenės vaju. Ypatinai aukos bus renkamos Vasario 16 minėjimo metu. Suteikti pinigai bus skirstomi taip: 50% paliekami apylinkių bei seniūnijų kultūriniais ir švietimo reikalams, o kiti 50% persiunčiami krašto valdybai, iš kurių 30% bus perduodami Pasaulio Liet. Bendruomenės valdybai, o 20% liks krašto valdybai.

Šv. Kazimiero mirties 500 m. sukaktis bus minima visose lietuvių kolonijose. Sudaryti specialius komitetai, vyksta jų posėdžiai. Vienas didžiausių minėjimų bus Adelaidėje, į kurį žada atvykti ir vietos vyskupas.

OKUP. LIETUVIJE

Miškų plotas okup. Lietuvos teritorijoje siekia 2.135.000 hektarų, kas sudaro 27,9% visos Lietuvos ploto. Labai daug miškų buvo sunaikinta II pasaulinio karo metu, bet būta nuostolių ir pokario metais: 1967 m. audra sunaikino apie 5 mil. kiemeterių miško. Tačiau gamybinio miško nėra daug, vyrauja jaunolynai. Nemaža miško medžiagos statybos ir baldų pramonės reikalams atsivežama iš rusų pagrobūtų Karelijos miškų masyvų.

katos reikalais ir pailustravo skaidrėmis, atskleidėdamas į klausimus žmonių sveikatos reikalais. Susirinkusieji gausiais plovimais rieškė jam padėką. Ona Ankleinė, galingingoji sesuo, tikrino kraujo spaudimą, patikrindama 22 asmenis, Z. Mikulius pranešė, kad 71 ir Talman automobilų taisymo ir dažymo dirbtuvė suspenduota 30 dienų, kol susitvarkys pagal įstatymų reikalavimus. Jonas Stonkus pranešė, kad dalyvavo S. W. Federation posėdyje, kur buvo svarstomi apylinkės reikalai, ir tikino, kad jie yra mums naudingi. Ragino eiti kartu su jais, siekiant bendrų tikslų.

Dr. Edmundas W. Vizinas skaitė naudingą paskaitą sveikatos reikalais ir pailustravo skaidrėmis, atskleidėdamas į klausimus žmonių sveikatos reikalais. Susirinkusieji gausiais plovimais rieškė jam padėką. Ona Ankleinė, galingingoji sesuo, tikrino kraujo spaudimą, patikrindama 22 asmenis, Z. Mikulius pranešė, kad 71 ir Talman automobilų taisymo ir dažymo dirbtuvė suspenduota 30 dienų, kol susitvarkys pagal įstatymų reikalavimus. Jonas Stonkus pranešė, kad dalyvavo S. W. Federation posėdyje, kur buvo svarstomi apylinkės reikalai, ir tikino, kad jie yra mums naudingi. Ragino eiti kartu su jais, siekiant bendrų tikslų.

Dr. Edmundas W. Vizinas skaitė naudingą paskaitą sveikatos reikalais ir pailustravo skaidrėmis, atskleidėdamas į klausimus žmonių sveikatos reikalais. Susirinkusieji gausiais plovimais rieškė jam padėką. Ona Ankleinė, galingingoji sesuo, tikrino kraujo spaudimą, patikrindama 22 asmenis, Z. Mikulius pranešė, kad 71 ir Talman automobilų taisymo ir dažymo dirbtuvė suspenduota 30 dienų, kol susitvarkys pagal įstatymų reikalavimus. Jonas Stonkus pranešė, kad dalyvavo S. W. Federation posėdyje, kur buvo svarstomi apylinkės reikalai, ir tikino, kad jie yra mums naudingi. Ragino eiti kartu su jais, siekiant bendrų tikslų.

St. Patlaša